

Prancuzija Su Hitleriu--Petainas

PRANCUZAI PILNAI BENDRADARBIUS SU VOKIETIJA, MARŠALAS PASKELBĖ

Hitlerio Šalininkui Pavesta Prancuzijos Armijos Vadovybė

BIULETENIS.

VICHY, rugp. 12. — Maršalas Petain, neokupuotosios Prancuzijos viršininkas, per radiją atsikreipė į prancuzus, pareikšdamas jiems, kad Prancuzija pasiduoda pilnam bendradarbiavimui su Vokietija.

Prisidėjimą prie Vokietijos Petain teisingai sakdamas, kad per šimtmečius Prancuzija kovojusi su savo kaimynų ryčiuose ir kad tos kovos turėjo užleisti vietą platesnėms perspektyvoms, kurios "musų veiksmų gali atidengti naują patenkintą kontinentą".

Jis atvirai pasakė, kad "to mes ir siekiame".

Petain prisipažino, kad iki šiol "naujoji tvarka" Prancuzijoje neprijėjo taip kaip norėta ir pabrėžė, kad nuo dabar vyriausybė imsis žygių suvaldyti tos "tvarkos" oponentus.

Senasis maršalas nedvejodamas žodžiais pabrėžė, kad Prancuzija dešimt Vokietijos pusėn, kare su rusais, kas, jis sakė, "yra apgynimas civilizacijos rytuose." "Ta kova, sakė Petain, "gali pakeisti visą pasaulio žemėlapi."

VICHY, rugp. 12. — Vice-Premjeras adm. Jėzn Darlan,

vienas iš uoliausių Hitlerio šalininkų Vichy vyriausybėje, tapo paskirtas krašto apsaugos ministru. Jo rankosna dabar pavesta visa neokupuotosios Prancuzijos karinė galė.

Dabar, manoma, Darlanas turės laisvas rankas tolimesnėms negotacijoms su Hitleriu.

Nacių kontroliuojama spauda Paryžiuje jau ilgą laiką reikalauja, kad Prancuzija suėitų į artimus santykius su Vokietija ne tik politiškai bei ekonomiai, bet, kad naciai būtų prileisti "saugoti" Dakarą ir kitus strateginius punktus Afrikoje.

Maršalas Petain, vyriausybės galva, vakar vakare pasakė kalbą, kurioje aiškino, kad reorganizacija vyriausybėje padaryta tikslu labiau sujungti prancuzų tautą.

Informuoti sluogsniai atsisakė kalbėti apie nutarimus liečiančius tarptautinę padėtį, kurie buvo padaryti pereitą savaitę įvykusiuose pasitarimuose, kuriuose dalyvavo Petain, Darlan, Gen. Weygand ir karo ministeris Gen. Huntzinger. Duodama vienok suprasti, kad kalbėtasi apie Afrikos strateginių vietų apgynimą.

Cudahy Paverstas Hitlerio Įrankiu, Atsako J. E. Davies

LOS ANGELES, Cal., rugp. 12. — Joseph E. Davies, buvęs J. V. ambasadorius Rusijai ir Belgijai, sako, kad John Cudahy, buvęs ambasadorius Belgijai, yra be jo žinios panaudojamas skleidimui fašyvos Hitlerio taikos idėjos Jungtinėse Valstijose.

Davies atsakė į Cudahy radijo kalbą pereitą sekmadienį, kurioje šis atsikreipė į Prezidentą Rooseveltą "pasilyti Amerikoniškos taikos programą".

"Nejaugi Cudahy ištikro tik, kad fašizmas-nacizmas turį ką nors gero pasiulyti. Hitlerio žodis nėra vertas nieko," sakė Davies.

Jis nurodė, kad Hitlerio objektyvas yra visiškas panaikimas demokratinio gyvenimo būdo ir įsteigimas absoliutės diktatūros.

Rytuose Parduodama Daugiau Gazolino

NEW YORK, rugp. 12. — Penkios didžiosios aliejaus-gazolino firmos, kurios aptarnauja gazolino stotis rytinėse valstijose, raportuoja, kad per pirmąją naujo patvarkymo savaitę, kada stotys užsidarė tarp 7 val. vakaro ir 7 val. ryto, gazolino urmo pareikalavimas pašoko nuo 6 iki 17 nuosimėčių.

Padidėjimas atsirado dėl to, manoma, kad dabar daugiau žmonių dirbančių apsaugos darbus, važiuoja į dirbtuves automobiliais.

J. V. Seka Atmainas Vichy Vyriausybę Su Susidomėjimu

WASHINGTON, rugp. 12. — Valstybės sekretorius Hull pareiškė, kad Jungtinės Valstybės susidomėjusiai seka atmainas Vichy vyriausybės struktūroje, kurių pasekoje Prancuzijos karinių pajėgų vadovybė pavesta prieš Britus nusistačiusiam adm. Darlanui.

Hull, pasikalbėjime su laikraštininkais, nurodė, kad yra kiek anksčiau, kalbėti apie tai kiek ši atmaina paveiks Prancuzijos-Amerikos santykiavimą.

Laivyno Sekretorius Svarstė Laivų Dirbtuvių Perėmimą

WASHINGTON, rugp. 12. — Laivyno sekret. Frank Knox, šiandien turėjo pasitarimą su OPM direktoriu Sidney Hillmanu ir L. H. Korndorff, Kearny Federal Shipbuilding & Drydock kompanijos prezidentu. Kalbėtasi apie valdžios perėmimą streiko sustabdytų laivų statybos dirbtuvių.

Korndorff dirbtuves pasiulė valdžiai pirmadienį po to kai kompanijai ir streikuojantiems darbininkams nepasisekė išspręsti disputa dėl atlyginimo.

Apsaugos oficialai pareiškė, kad Laivyno departamentas greičiausiai pasiulymą priims, nes svarbu, kad dirbtuvės tęstų laivų statybos darbą.

TELEGRAFAS TURI VEIKTI

Nežiurint, kad Suomijos miestelis dega nuo sovietų bombardavimo, šis darbininkas turi pataisyti sugadintą telegrafo vielas, kad joms būtų galima tęsti susisiekimą. Fotografiją Amerikon atvežė kliperis iš Europos.

Britų Bombonešiai Milžiniškoj Atakoj Ant Cologne Miesto

LONDONAS, rugp. 12. — Britų karo aviacija šiandien atliko nepaprastai drąsų ir didelę oro ataką ant Cologne, Vokietijos trečio didžiausio miesto.

Nors šis miestas yra jau apie šimtą kartų anglų bombarduotas, šiandieninė ataka yra trečioji atlikta dienos metu. Visi kiti puolimai daryta naktį. Per keleto valandų, mirties paukščių bangos be paliovos mėtė tonas bombų ant svarbių nacių dirbtuvių.

Kiek išviso anglų lėktuvų atakoj dalyvavo, neskelbiama. Tik tiek pažymima, kad anglai gyveną kanalo pajūrį iš karto skaitė link Vokietijos skrendančius orlaivius, bet vėliau dėl didelės daugybės turėjo nustoti.

Anglų oficialiniai sluogsniai tvirtina, kad ši ataka buvusi patį didžiausią iš visų iki šiol padarytų ant Vokietijos dienos metu. Anglai turėjo skristi per 150 mylių priešų valdomos teritorijos iki pasiekė Cologne.

Siulo Priimti Nudėvėtas Šilko Kojines Mainais

PHILADELPHIA, rugp. 12. — Čia siulomas kojinių industrijai planas, pagal kurį moterys pirkdamos naujas šilko kojines galėtų įmainyti suplėšytąją porą. Šilko žinovai sako, kad iš tokių kojinių lengva "išimti" šilkas ir jis vėl panaudoti. Jei už suplėšytasias kojines moterys gaus tam tikrą nuolaidą, tai be abejo visos šalies vyrai vienbalsiai šį planą parems.

Prezidentas Ragina Ukininkus Auginti Daugiau Maisto

WASHINGTON, rugp. 12. — Prezidentas Rooseveltas ragina Amerikos ukininkus auginti kiek galint daugiau maisto produktų, nes maistas "yra lygiai pajėgus ginklas prieš Hitlerį kaip kad yra amunicija" ir jis yra svarbus instrumentas sukurimui taikaus pasaulio.

"Maisto produktai reikalingi ne tik mums patiems, bet kitoms šalims, kurios ginasi nuo agresijos," jis sakė, "bet ir sudarymui atsargos, sutikimui netikėtumų."

Prezidentas Rooseveltas, lais-ke agrikultūros sekretoriui, pareiškė, kad pirmoji užduotis yra "nugalėjimas žvėriškos nacizmo jėgos", kuria norima surakinti pasaulis. Vėliau, jis sakė, "reikės atitaisyti nacizmo paliktą blėdis." Tame darbe maistas bus labai reikalingas.

Naciai Bombardavo Suezą Kanala

BERLYNAS, rugp. 12. — Vokiečiai sakosi pirmadienio vakare sekmingai bombardavę iš oro Suezą kanalą. Du dideli laivai, girdi, buvo sužaloti.

Per Rugpiučio MĖNESI
NAUJIENŲ RAŠTINĖ BUS atidaryta
KASDIEN NUO 8 VAL. RYTO IKI 8 VAL. VAKARO.
Šeštadieniais TIKTAI IKI 4 VAL. POPIET.
Sėkmadieniais BUS UZDARYTA.
"NAUJIENŲ" ADM

Naciai Pasiekė Juodąją Jūrą, Tvirtina Berlynas

BERLYNAS, rugp. 12. — Nacių kariški atstovai paskelbė, kad Hitlerio panzerių divizijų vienetai, kurie vejasi besitraukiančius Ukrainoje rusus, keliose vietose pasiekė Juodąją jūrą ir sovietus apsupo.

Kuriose vietose jūra pasiektą, naciai nenurodė, bet anksčiau buvo paskelbta, kad vokiečiai stumiasi link Ochakovo, mažo uosto, apie 40 mylių į rytus nuo Odesos.

Ankstyesnėji nacių pranešimai taip pat pažymėjo, kad visi sovietų kariai šioje apilinkėje tapo apsupti. Visi geležinkelai, girdi, tapo išardyti ir rusai stengiasi pabėgti jūra.

Nacių kariški atstovai pranešė, kad Ukrainoje tapo suimti du rusų generolai.

(Pranešimai gauti Londone kalba, kad sovietų maršalo Simono Budenny armija randas kritiškoje padėty. Raportuojama, kad H. tleris Ukrainos frontan metė apie milijoną kareivių ir kad nacių šarvuotos pajėgos randasi 40 mylių atstume nuo svarbaus Nikoaevo uosto.)

Aukštoji karo vadovybė savo biuleteny pažymėjo, kad "veiksmai rytiniam fronte tęsiasi patenkinančiai." Taip pat pareiškė, kad Luftwaffe bombardavo Maskvos kariškus punktus ir gelžkelių kryžkeles.

Naciai prisipažino, kad sovietų lėktuvai bombardavo Berlyną, bet tikrino, kad tik dviems orlaiviams pasiekė pasiekt miesto regionas, Vokiečiai taip pat prisipažino, kad anglų lėktuvai atakavo įvairias vietas vakarinėj Vokietijoje.

Rusai Stengiasi Sulaikyti Nacių Žnyplines Atakas

MASKVA, rubp. 12. — Spaudžiama abiejuose fronto sparnuose, Raudonoji armija šiandien dėjo pastangas sulaikyti dvi nacių žnyplines atakas ties Leningradu, šiaurėj, ir ties Kijevo, Ukrainoje, raportavo sovietai karo biuletenis.

Rusai sakė, kad jie tebelaiko surakinę nacių centralinę fronto dalį ties Smolensku, kur vokiečiai bando prasimušti Maskvos link.

Svarbiausios kovos vyksta ties Korosten, 80 mylių į šiaurės vakarus nuo Kijevo, ir Umanio apilinkėse, pusiauokelyje tarp Kijevo ir Odesos, teigia sovietai.

Maskva susilaukė kito nacių oro puolimo naktį iš pirmadienio ir antradienį. Tai buvo septynioliktoji ataka, bet pati silpniausia iš visų, sako rusai. Vienas vokiečių lėktuvas numuštas.

Rusų komunikatas pridėjo, kad naktį iš pirmadienio ir antradienį sovietų lėktuvai išmetė daug bombų ant Berlyno ir daug pastatų padegė. "Visi sovietų lėktuvai sugrįžo į savo bazes", sakė komunikatas.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Atstovų Butas užgyrė karinės tarnybos termino prailginimą.

— Kai kurie senatoriai išsireiškė, jog, atsižvelgiant į prancuzų vyriausybės pasidavimą naciams, J. V. turės imtis žygių perimti strategines prancuzų salas Atlante.

— Radijas iš Manilos praneša, kad Japonija siunčia Indokinijon 180,000 kareivių, kas yra keturis kartus daugiau negu susitarime su prancuzais pasžadėjo.

— Kainų administratorius nustatė cukraus kainos ribas ir jis daugiau nekils.

Mes Perspėjome J. V. ir Angliją, Sako Japonai

TOKYO, rugp. 12. — Militaristų dienraštis Kokumin, pareiškė, kad Jungtinės Valstybės ir Britanija gavusios perspėjimus, jog tolimesnis anti-japoniškas spaudimas išsaus "blogiausią padėtį" ir kad Japonija ryžtingai sieks įsteigti savo sferą Rytų Azijoje.

Dienraštis vedamajam straipny pabrėžė, kad ypatingas perspėjimas duotas Jungtinėms Valstybėms.

Laikraštis, tikrindamas, kad Japonijos siekliai yra įgyvendinami taikiu būdu ir kad ta šalis neturi jokios agresijos intencijos, ragino J. V. Tolimųjų Rytų klausimą svarstyti šaliau.

Portugalijai Naudoti Išaldytus Pinigus

WASHINGTON, rugp. 12. — J. V. izdas leido Portugalijai naudoti šioj šaly turimus piniginius išnašus, siekiančius \$160,000,000. Pinigai buvo "išaldyti" Birželio 14 dieną, Prezident Roosevelto įsakymu. Tuo laiku Prezidentas nurodė, kad išaldytas bus atšauktas, jei ta šalis pasižadės nenaudoti pinigų pageltėjimui Ašies.

Japonai Tebetėsia Chunkingo Puolimą

CHUNKING, Kinija, rugp. 12 Japonų karo laivai pastaromis dienomis suintensyvino orinį Kinijos sostinės bombardavimą. Po dviejų atakų ši rytą, apie pietus atskrido daugiau lėktuvų, kurie gyventojus išlaikė slėptuvėse valandą ir 35 minutes.

Anglai Ir Naciai Pasizada Sušvelninti Propagandą Argentinoj

BUENOS AIRES, rugp. 12. — Argentinos užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad Britanijos ir Vokietijos vyriausybės pasižadėjo sušvelninti tų šalių propagandą Argentinoje. To prašė Argentinos vyriausybė.

MELBOURNE, Australija rugp. 12. — Australijos federalinis parlamentas tapo pašauktas sesijai rugpiučio 20 d., apsisvarstyti Tolimųjų Rytų padėtį.

LONDONAS, rugp. 12. — Lėktuvo neaimėj žuvo septyni amerikiečiai lakunai, tarnavę Britų karo aviacijoje. Orlaivis sudužo šeštadienį tuoj po pakilimo vienam Anglijos aerodrome.

Naciai Šauda Norvegus Už "Nelegališką Veikimą"

NEW YORK, rugp. 12. — Spaudos pranešimai iš Švedijos sako, kad naciai Norvegijoje, išbandę įvairiausių budus sustabdymui plačiai vedamo sabotazo ir šnipavimo, įvedė mirties bausmę. Vakare Bergene tapo sušaudyta trys norvegai už tai, kad jie nuvyko į Angliją ir iš ten parsivežė radijo aparatą bei tinklų, kuriuos panaudojo tvėtime "nelegališkos organizacijos." Pranešimai nurodo, jog Norvegija susilaukė naujo nacių Gestapo viršininko.

Anglija Viena Nenugalės Nacių, Sako Žurnalistas

NEW YORK, rugp. 12. — Nežiurint, kad Anglijos žmonių moralė yra kuo puikliausia, Britanija viena Vokietijos negali nugalėti. Reichui nėra pavojaus žlugti, nebent vokiečiai būtų sumušti kovos lauke. Bet tai nėra galima be pilno Amerikos lalyvumo. Karai niekada nebūvo laimėti defensyvoj. Hitleris turi būti suplektas karo lauke. Anglija šiandien turi 59 divizijas, o naciai net 280. Kariška sąjunga su Jungtinėmis Valstybėmis yra vienintėle Anglijos vilis.

Taip pareiškė pagarsėjęs Chicago Daily News korespondentas John T. Whitaker, kuris šiois dienomis sugrįžo iš Europos, praleidęs ten daug metų. Whitaker pereito Birželio pradžioj pranešė savo laikraščiu, kad vokiečiai nacių užpuls Birželio 22 d., teisingai išpranašaudamas tą įvykį beveik trimis savaitėmis iš kalno.

Kuba Išdeportavo Nacių Pareigūną

HAVANA, rugp. 12. — Valstybės ministeris Jose Manuel Cortina paskelbė, kad Kubos valdžia šiomis dienomis išdeportavo vokiečių pasiuntinybės oficialą Kurt Hoffmanną.

NAUJAS SUSIREMIMAS PERU IR ECUADORO PASIENY

LIMA, Peru, rugp. 12. — Valdžios komunikatas praneša, kad Peru-Ecuadoro pasieny įvyko naujas susirėmimas tarp tų kaimyninių šalių kareivių. Sakoma, kad ecuadoriečiai užpuolė peruviečių sargybos postus.

ORAS

Saulėta, bet vėsiu. Aukščiausia temperatūra iki 87 laipsnių.

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

PRAETIES IR DABARTIES ĮVYKIAI

Truputis istorijos faktų.

TORONTO, Ont.—Kodėl Hitleris tapo diktatorium? Kai Vokietijos žmonės po pirmojo pasaulinio karo įsteigė demokratine respubliką, kurios atstovai svarbiausį vaidmenį suvaldino Vokietijos socialdemokratų, tai Vokietijos žmonių džiaugsmui nesimantė galo. Vokietijos žmonės, laimėdami demokratine respubliką, turėjo laimėti ir kaiserio pralaimėjimo karo našta, kurią buvo užkrovę santarvininkai. Reparacijų našta kraštą privedė prie ekonominio dalinai ir valstybinio krizio. Kraštą valdė demokratinės partijos: socialdemokratų ir centro partija (krikščionių demokratų partija). Reikia, buvo koalicinė vyriausybė. Atskirus „lantagus“ — provincijas, kai kur valdė socialdemokratų (pav. Prusiją valdė socialdemokratų Severingo vyriausybė), kai kur centro partijos žmonės. Centro vyriausybė iki 1928 m. vadovavo Mueleris, socialistas, o po jo Brüningas, Centro partijos žmogus. Visos respublikos vyriausybės buvo koalicinės. Tuo laiku nei koalicinės, nei kurios vienos partijos vyriausybė stebuklų padaryti negalėjo. Buržuazija baisiai neapkenkt respublikos, dar daugiau demokratinės santvarkos. Vokietijos junkeriai, baronai, generolai ir demokratijos „nuskriausti“ kaiserio valdininkai, naudodamiesi sunkia krašto pilietinė bukle (dėl sunkios karo reparačių naštos) įsteigia fašistinį sąjūdį Hitlerio asmenyje. Hitlerio fašistinis sąjūdis remiamas Vokietijos ir užsienio buržuazijos tokiose sąlygose prigijai ir auga. Taip atsirado Hitlerio fašizmas Vokietijoje, sakant trumpoje formoje. Komunistinis sąjūdis Vokietijoje gimė daug anksčiau. Kaip Hitlerizmas — fašizmas, taip ir komunistas nėra iš liaudies išsiveržę sąjūdžiai. Pirmąjį rėmė privatinis kapitalizmas, antrąjį gi rėmė valstybinis kapitalizmas — Maskva prisidengusi darbininkais kraistė. Tų dviejų filosofijų sąjūdžiai galimi tik kieno nors rėmiami papirkinėjimu ir apgaule ir tai tik krašte susidariusioms pernelyg sunkioms liaudies gyvenimo sąlygoms. Taip finansuojamas fašistinis-komunistinis sąjūdis išaugo į rimtą jėgą. Demokratija nusilpnėjo. Nors fašistai ir komunistai varžėsi už krašto valdymą diktatoriškai ir žiaurių ekscesų vykdė priemonėmis, dėl to davo, bet kur buvo reikalingi kovoti demokratijai ir jos vyriausybė tai fašistai ir komunistai kovojo bendromis jėgomis. Pavyzdžiui: už nuvertimą Prusijos demokratines vyriausybes komunistai balsavo kartu su Hitlerininkais. Komunistai balsavo už nuvertimą demokratines Prusijos vyriausybes su fašistais dėl to, kad pas juos buvo įsitikinimas, jog demokratija komunistams yra daug pavojingesnė, negu Hitlerinis fašizmas. Tai yra faktas. Kas abejoja, prašau pasiskaityti Lietuvos komunistų partijos organą „Balsas“ Nr. 5, 1931 metų, kuris tais metais buvo leidžiamas Tilžėje. Tame 5 nr. 1931 m. Kapsukas pirmame to laikraščio puslapyje besikeičiamas socialdemokratų adresu štai kokių beprotybių pasakoją pabaigoje savo vedamajame straipsnyje:

„...socialdemokratų yra didžiausi mūsų prieštai. Kol nugalėsime „socialfašizmą“, tol nugalėsime fašizmą. Po fašizmo mes valdysime pasaulį. Vis-

kas arba nieko.“

Pasirašo Kapsukas. Pabraukimai Kapsuko. Tai štai kaip Maskvos bosas Stalinas ir lietuvių komunistų bosas Kapsukas su apmokamų agentų armija Maskvos pinigais kovojo Vokietijos fašizmą. Tai štai kas pasodino į diktatoriaus sostą poną Hitlerį. O šiandien tie Maskvos šluozeliai savo biurius darbelius nori primesti tiems, kurie visą laiką kovojo prieš fašizmą ir kovos, kol fašizmas bus sunaikintas.

Jei komunistas — Stalinas, nelaužė Hitleriui ragų 1931 m., tai nulažėti jam dabar 1941 m. yra daug sunkiau. Reikia lietuvių milijonams nekaltų žmonių kraujas už to genialaus Stalino, saulės durų razumą.

Kas užkūrė pasaulinį gaisrą — karą?

Kai kas sako, kad šį karą užkūrė Hitleris. Kiti sako, kad „draugas“ Stalinas. Gi demokratine visuomene sako, kad didžiausio karo kaltininkai yra Hitleris ir Stalinas. Karo kaltininkų yra ir daugiau. Vieni jų mirė, kiti koncentracijos stovyklose ar kalėjimuose sėdi. Hitleris gal būtų neišdrįsęs vienas skelbti karą, jei jam į talką būtų neatėjęs Stalinas rugpiuccio mėn. 1939 m.

Šienu krūvini diktatoriai 1939 m. rugpiuccio mėn. susitarė pasmaugti demokratijos likučius, pasidalinti Europą, Afriką ir jei galima bus, Ameriką. Hitlerio invazija ir okupacija į Lenkiją, Norvegiją, Belgiją, Daniją, Holandiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Jugoslaviją, Graikiją ir kitur iš vienos pusės ir puolimas Finlandijos, Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Besarabijos — iš kitos pusės — aiškiausiai tai patvirtino. Juozas su Adolfu, sugulė į vieną lovą, planavo Britanijos „plutokratinei“ demokratijai amžiną atsilį.

Diktatoriams džiaugsmui galo nesimatė. Molotovu Berlyne kėlė vaizės, šturmovikų orkestra jam internacionalą griežė, o „darbininkškos“ šalies atstovas Molotovas eiliniui paprastam darbininkui — antisfašistui darė pareiškimus „Kovoti prieš fašizmą ginklu yra ne tik kriminalinis nusikaltimas, bet tiesiog politinė kvailybė. Fašizmas ginklu nenugalimas“. Stalinas ir Molotovas ne tik taip kalbėjo, dar daugiau praktiškai Hitlerizmą rėmė siūsdamas Hitlerio bombonesiams gazoliną ir kitą karo medžiagą. Maskvos agentai įsakė ant visų kampu gultu reikalavo taikos Hitlerio sąlygomis. Ir kaip Stalinas per 22 mėnesius užaugino Hitleriui didelių ragus, tai Herr Hitleris paskelbė drg. Staliniui karą, kuriam kaip sakoma, per 6 savaites paguldė 2 milijonus darbo žmonių nekaltų gyvybių, neškaitant virš milijonų kraštų okupacijos. Pabaltijo kraštų ir Rusijos žemė nutrešta nekaltų žmonių krauju. Toks tai Stalino-Hitlerio nepuolimo ir draugingumo sutarčių pasirašymo vaisius.

Hitleris jau nekošer.

Kai birželio 22 d. Hitleris paskelbė partneriui Staliniui karą ir kai „imperializmo agentas“ Mr. Churchill pažadėjo visokios pagalbos Rusijos žmonėms, tai buvė Hitlerio bernėliai taip nudžiugo, kad tas „plutokratinės“ demokratijos „agentas“ pasidarė skaisčiausiu angelu ne tik Maskvai, bet ir jos agentams Toronte.

Norėdami išlieti tulžį ant partnerio, kuris niekšiška ap-

gavo Stalino šaukle ir pasigirti „plutokratinės“ (dabar jau galimos) Anglijos parama Rusijos žmonėms (Maskvos agentai mano, kad Staliniui) ir manydami, kad jie turi tas „masas“ žmonių, kurias turėjo prieš Hitlerio-Stalino draugystę liepos 8 d. pasisamdė didžiąsias Toronte „Maple Leaf Garden“ auditoriją antihitleristiniam kermošiui. Garsio įvairiais būdais. Mačią kapitalistiniuose laikraščiuose „Star“ ir „Telegram“ skelbimus. Trokai su garsiakalbiais per 2 savaites vienas darbininkų kvartalų ir vienas vietas kasdien apvažinėdavo. Maniau pamatysiu svetelio, kokio nesu matęs ir ugninio entuziazmą. Pasirodo, kad Maskvos rusiška gazieta anglų kalba „Tribune“ ir jos redaktorius McLeod, kuris tas prakalbas rengė, smarkiai nusivylė. Tikėjosi 17 tukstančių, o su visais cekaunais žmonėmis, kaip aš, susirinko tik apie 5 tukstančiai, ką patvirtino „išmintingiausias“ „Laudies Balso“ redaktorius drg. Yla. Vadinasi, dėl pasirašytos Stalino-Hitlerio draugingumo sutarties busimasis komisaras McLeod, „Tribune“ redaktorius, vien Toronte mieste neteko 12 tukstančių sekėjų.

Netikėta kiauylstė.

Tame mitinge, kaip visi žino-

IŠ KANADOS PADANGĖS

Kanados Lietuvių Seimas

Rugpiuccio 30-31 jau čia pat, toglė nesterbėtinai, kad Toronte ir kitų kolonijų tikrieji lietuviai tik ir kalba apie busimą Kanados Lietuvių seimą, kuriam bus aptariama būdai, kaip paskelgti ir greičiau suteikti materialę ir moralę pagalbą raudonųjų barbarų nuteriotai Lietuvos liaudžiai.

Kiekvienas lietuvis mylintis savo tautą ir teisėtumą nesigailės savo laiko ir lėšų, kad tik sušelpus stemtymui nuskriausta savo tautą.

Torontiečiai visu stropumu ruošiasi vykti į Montrealą, kad galėtus dalyvauti istoriniame Kanados lietuvių seime. „Ausros“ choras dirba su viršlaikiu, kad tik tinkamiau pasiruošus, choro dalyviai nesigaili nei laiko, nei lėšų, kad tik tinkamiau pasistatant savo tautos labui.

Komunacai sėlsta naujas kaukes užsimovę.

Kanados lietuvių komunacių organas „L. Balsas“ vos tik pusantro mėnesio praityje teisingai kiek įmanydamas Hitlerio liniją ir smerkė Anglijos ir J. Valstijų pastangas sunaikinti Hitlerio „ošies“ barbarizmą reikalaujamas besalyginės taikos su Hitleriu. Visa tai darė todėl, kad Hitleris dalinosi su Stalinu užgrobtu grobiu. Bet kai tik buvęs Stalino talkininkas atsisuko prieš jį patį, tai visi Stalino šluozai apsimovė naujomis kaukėmis ir pradėjo mulkinti savo skaitytojus iš antro galo.

Dabar jau ir jie pamatė, kad Hitleris yra barbaras, ko pirmąjį nematė.

Kad geriau sektusi mulkinti savo skaitytojus, tai jie savo praeties talkininkavimą Hitleriui jau primeta socialdemokratams ir kitiems, kurie, žinoma, visą laiką buvo ir yra griežčiausi visokių diktatorių prieštai.

Darbininkų mulkinimo darbas varo ne vien „L. Balsas“, bet visi be išimties komunaciški

te, keikė ir įvairiausių niekšų vadovų, drg. Hitleri. (Tą niekšą ne keikti, bet seniai prieš jį kovoti reikėjo), gyre armijos vadą Timošenko, teisinio Pabaltijos krašto okupaciją, sveikino drg. Kalnina (šiuo kart ne Stalina) ir reikalavo diplomatinę Kanados-Sovietų Rusijos santykių. Charakterizuojant faktą, kad Sov. Rusija turi diplomatinis santykius su Japonija ir Francuzijos Petaino vyriausybe (publika pradeda plioti), kuri eina prieš Sovietų Rusiją. Ištarus paskutini sakinį, publika pati susigėdė, mat, nepataikė momento ovacijas kelti. Duslus dehu plojimas (dar neisimagine) aptilsta, kiti ploja. Išėjo neaukus momentas komunistinio laikraščio redaktoriui ir jo gizėjams. Vėliau publikai dar porą kartų išsišovus su plojimu, komunistų vadas duodavo ženklą rankų pakėlimui ir mojimui, kad čia ne laikas plioti. Iš to darėsi išvada, kad publika buvo ateiviai, kad ji nesupranta anglų kalbos, nežino, ką kalbėtojas sako ir, kad to dėlei nežinodama ploja, kur reikia ir kur nereikia. Ovačijas kelia iš kalbėtojo kalbos tonas. To vakaro žvaigždės (komunistai) teisingo Pabaltijos krašto okupaciją, jų tarpe ir Lietuvos.

(Bus daugiau)

laikraščiai. Jie labai pyksta ant „Naujienu“ ir „Keeleivio“, kam pastarieji primena joms praeties talkininkavimą Hitleriui ir begėdišką apipilimą Baltijos valstybių. Bet „vyručiai, argi „N“ ir „K“ kaltė, kad Stalinas talkininkavo Hitleriui? Butų bergėdžias darbas cituoti „L. Balsas“ štabo nesąmones, nes Kanadoje jau ir pačių komunistų vaikai netiki tuo, ką J. Yla postringauja savo šmeižtapyje.

Šis barbarų pradėtas karas neapsakomai daug žalos pridaro ir dar pridarys, bet tuo patim ir gera pamoka paliks tai daliai žmonių, kurie tikėjo į staliniską komunizmą kaip į darbininkų „išganymą“. Stalino susibičiuliavimas su Hitleriu galutinai nuplėšė kaukę nuo klastingojo raudona spalva nuždyto fašizmo. Jei ne raudonas fašizmas, tai nebūtų atsiradęs ir rudasis.

Šis karas turi sunaikinti visos spalvos fašizmą ir atstatyti ant visados teisėtumą ir demokratine santvarką. Tą užduotį, be abejo, atliks Didžioji Britanija su J. Valstijų pagalba. Tą lai gyvuoja demokratijos pergalė.

Kanados kapitalistai slopina unių judėjimą.

Šiam pražūtingam karui prisiėjęs, kaip kitur taip ir Kanadoje visos pragyvenimo reikmenės pabrango, bet darbininkų atlyginimas daugumoje liko tas pats. Darbininkai pavieniai nors mėgino reikalauti pakėlimo atlyginimo, bet darbdaviai visai nekreipė į tai dėmesio. Kalbu apie dirbtuves, kuriose nebuvo unių.

Darbininkai, nematydami kito išėjimo, pradėjo organizuotis į unių, bet kompanijos ne nori pripažinti pačių darbininkų suorganizuotas unių ir siūlo jiems teiktis kompanijos sudarytais komitetais atstovauti nei neta darbininkų, kurių darbininkai visai nenori, nes tie komitetai tikrumoje yra tik kompanijos frankis išnaudojant darbininkus.

Hamiltono plieno išdirbystės unių, negalėjusių geruosi susitarti su darbdaviais, priversta buvo paskelbti streiką. Darbd-

viai, turėdami įtakos valdžioje, panaudojo ją ir pasiuntė net kariuomenę prieš streikierius. Rezultate to įvyko susikirtimas ir keli buvo sužeisti bei 38 areštuoti. Bet pežiurint to, P.W.O.C. unių po CCF narių vadovybės streiką laimėjo. Panašiai atsitiko ir su Durmart kompanija Kitchener, Ont. Čia susitvėrė naujai P.W.O.C. 139 skyrius, bet darbdaviai nenorėjo unių atstovybės pripažinti, kas privertė paskelbti streiką. Nors ir čia darbdaviai vartojo visą savo galią, bet unių laimėjo, nes visi darbininkai laikėsi vieningai.

Canada Packers, kuri Kanadoje yra viena iš didžiausių kompanijų mėsos ir kitų prekių urmininkai, irgi nenori pripažinti naujai susikurios unių P.W.O.C. 114 sk., bet darbininkai yra pasiryžę kovoti už savo teisę organizuotis į unių. Kompanijos naudojami karo proga, darydamos didelių pelnus, bet darbininkams jos nenori mokėti ir to, ką mokėjo pirmiau, nes pragyvenimas pakilo ant 35%, o už darbą moka tiek pat, kaip kad prieš karą mokėjo.

Atbusk, darbo žmogau!

Dabar yra aukso proga darbininkams organizuotis ir reikalauti žmoniškų teisių, darbe ir gyvenime. Jei darbininkai dabar neįsipaudo šios progos, tai vėliau bus pėvelu. Nes jei šiandien darbininkas yra siunčiamas ir karo frontą kovoti prieš fašistinį barbarizmą, tai kodėl jis neturi turėti tų teisių kovoti su vietiniais kapitalistais, kurie krauna sau milijonus, gamindami kauri reikalingus pabūklus ir maistą, o vėliau vėl rems koki kitą parazitą panašų į Hitlerį, jei šis bus sunaikintas.

Darbo žmogau! Atbusk iš lėtinio miego ir stok į darbo unių ir kovok už žmogaus teisę būti žmogumi. Gana būti kapitalistų pastumdėliais.

Norint iškovoti geresnį gyvenimą, žinoma, neužtenka būti vien unių nariu, reikia būti ir politiškai partija, kuri kovoja už geresnį darbo žmogaus rytojų. O tokia partija Kanadoje yra C.C.F. Tą viską kas norim geresnio rytojaus, stokim į C.C.F. Būdami vieningi, busime ir galingi.

—Kovotojas už laisvę

GABI LIETUVAITĖ

Gabi Montrealo lietuvaite baigė augštesnės mokyklos pirmą kursą su geriausiais pažymėjimais ir liko apdovanota medaliu nuo mokyklos vyriausybės.

Tikrai malonu ir smagu rašyti šiuos žodžius apie Reginą Naginytę kaip gabiausią lietuvaite Montrealo, kuri puikiai pasižymėjo moksle lankydam augštesniąją mokyklą. Kaip gabiausia mokinė iš 400 ji buvo įvertinta ir už pasisekimą moksle apdovanota medaliu. Ši gabi lietuvaite savo kruopščiu darbui ir pasiryžimui užsiimti dideli įvertinimą nuo mokyklos vadovybės. Apie ją buvo rašoma svetimausiu spaudoje, kas ir jai pačiai suteikė malonumo. Ypatingai tą malonumą jaučia jos tėveliai, kada jų vienturtė dukrai tenka džiaugtis tais laimėjimais.

Regina į šią šalį atvyko, rodos, apie dešimt metų amžiaus. Lietuvoje ji jau buvo baigusi pradžios mokyklą. Atvykusi į šią šalį ir nemokėdama anglų kalbos ji pradėjo lankyti anglų kalbos pradžios mokyklą ir, rodos, ją baigė per 4 metus taipgi su geriausiais pažymėjimais ir pagyrimu, nes beveik kas

KANADOS LIETUVIŲ SEIMO PROGA

Laukiame daug torontiečių ir šiaip svečių suvažiuojant į Montrealą

metai išėjo po du kursus ir dabar jau antrus metus lankys augštesnę mokyklą. Taipgi yra pripažinta kaip viena iš svečiausių ir tvirčiausių iš visų jos mokyklos lankomų mokinių.

Nors Reginutė dar jauna tėbėra, tačiau jos siekiai yra dideli ir gražūs. Dalindamasi su manimi savo praeties pasisekimais, ji man pareiškė: „Jei turėsiu tokį pasisekimą moksle, kaip iki šiolei, tai tikiuosi pasiekti daktarės profesijos.“

Tikiu tvirtai, Reginute, kad savo užbrėžto tikslo atsieksi, jei tik tai norėsi, nes tavo sveikatos ir mokslo gabumai teikia tau puikią progą kilti ir siekti vis augštesnių laimėjimų moksle. O paramos nuo tėvelių visuomet susilauksi.

Šios gabios lietuvaite tėvelis yra Vytauto Neprigulmingo Kliubo išdininkas ir turi užtektinai darbo savo pareigose sąskaitų vedime. Jo dukterė dažnai jam gelbsti jau ir dabar padėdama jam visuomeniniame darbe. Reikia tikėtis, kad siekdama ir augštesnio mokslo, Reginute, nenutolsi nuo lietuvių ir jų veikimo, o pasiliksi nuosirdi lietuvių tautos dukra, įpildamas savo gabumus ir laimėjimus į tikrųjų Lietuvos vaikų nuosirdų veikimą savo gimtojo krašto laimėjimams ir šviesesnei lietuvių tautos atečiai.

O. Vizbarienė.

Flin Flon, Man.

Kas pas mus yra pavirtęs žvirbliu?

Liepos 2 d. „Naujienu“ Nr. 155 kaskoks žvirblis sumanė paterioti mane ir kitus šios negausingos kolonijos lietuvių.

Tenka pasakyti, jog vardas atitinka darbą. Žvirblis juk ir yra toks padaras, kuris nesidrovi tersti svetimą daržą.

Kas ko ieško, tą ir suranda. Bruno, matyti, surado deguto statinę, kurioje išsidedguto, o vėliau į plunksnas įlindo ir virtos savotišku žvirbliu, kad negalėtų jo kiti pažinti. Žvirblių vurtės, jis pradėjo melagingai kiltus laikraštyje niekioti, manodamas, kad niekas nepatirs, kas jis per vienas.

Tačiau paukščio plunksnos nepasilepė kaltininko: musų kolonijos lietuviai tuoj įspėjo, jog taip elgtis gali tik Bruno.

Kada dabar liko tikrai patirta, kas per vienas yra tas „Žvirblis“, tai jis pasidarys visai nepavojingas ir vietos lietuvių mokes jo apsisaugoti. Jo besikabinėjimas prie lietuvių neįsiekia ir jama nepasiseks suardyti vienybės. —J. Urbonas

Lietuvių grupės viešas pareiškimas dėl žvirbio melagingų priekaištų.

Flin Flon korespondentas žvirblis Naujienu Nr. 155 (liepos 2 d.) rašo, kad Jokubas Urbonas pakėitė savo plauką. Girdi, pirma buvęs bolševikas, o dabar jau bolševizmo atsisądėjęs ir pradėjęs plaktis prie lietuvių, kurie kovoja už savo tėvynės laisvę.

Kad Urbonas lietuviybę gina, tai yra tikra tiesa. Tačiau yra melas, kad jis kada nors būtų prieš lietuviybę veikęs. Mes Flin Flon lietuvių J. Urboną pažįstame nuo pat jo atvykimo į Kanadą: daugumą pažįstame ji nuo 1930 m. (tada jis atvyko). O kiti nuo 1932 m. Mums teko drauge su juo gyventi ir ben-

Nors spaudoje tuo reikalu daug ir nekalbama, o vis dėlto montrealiečiai ruošiasi visu smarkumu suvažiuosius svečius nuosirdžiai priimti.

Taipgi visi su nekantrumu laukiame plačiai pagarsėjusio torontiečių „Ausros“ choro, kuris atvyks specialiai tam pasirengęs, kad duoti programą Montrealo lietuviams ir visiems svečiams, kurie tik atvyks į Montrealą seimo proga.

Tikrai bus malonu užmegsti pažintis su nepažintais, taipgi ir senas pažintis atnaujinti, asmeniškai pasidalinti praeties įvykiais, kurių šiais laikais devynios galybės visai netikėtų ir nelauktų.

Nors komunistai jau leidžia visokius gandus, šmeiždami K.L.S. rengėjus įvairiais vardais, kaip antai, smetonininkais ir Hitlerio rėmėjais, tačiau jau visi gerai žino lietuvių komunistų darbus ir jų veidmainingą politiką, po kurios priedanga jiems pasiseka suvilioti vieną kitą lietuvi.

Šmeiždami kitus ir praverdžiuodami neužpelnintais vardais, savo kruvinų rankų, suteptų nekaltų Lietuvos žmonių krauju vistik jam nenusiplausite. Juk ir dabar dar jūs tebeverkiate, kad Stalino armija buvo išvyta iš Lietuvos. Jūs norite, kad tik Stalino despotiška diktatura valdytų pasaulį.

Mes gi sakome: visos diktatūros yra lygtos — ar Stalino, ar Hitlerio. Teriojo Lietuvą Stalino armija, — tą išlygus, užklupo ją kita Hitlerio armija — kiek negeresnė, jei neblogesnė. Ir ne vienas doras ir tikrai savo kraštą bei tautą mylįs lietuvis nenori ir niekadoms nenorės, kad Lietuvą valdytų kokia diktatura. O jūs gi aiškiai stojate už Stalino diktatūros įvedimą visame pasaulyje ir kovojate už ją.

Mes nenorime jokios diktatūros, kokia ji bebūtų, — raudona, ruda ar juoda. Mes stojame už pilną lietuvių tautos teisę ir laisvę, kad ji galėtų gyvuoti kaip ir kitos kultūrinės tautos, — už laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą. Tuo tikslu ir yra rengiamas K.L.S., kad bendrai suvažiuoję iš visų Kanados vietų dorieji lietuviai rimtai galėtų aptarti savo tautos gyvybinius reikalus.

Seimas Montrealyje įvyks 30 ir 31 d.d. rugpiuccio mėnesio. — Petras.

drauti. Turime pasakyti, jog savo nusistatymo jis niekuomet nepakeitė, — niekuomet nepastebėjome, kad jis būtų bolševizmą rėmęs ir niekuomet jis nesiliū mums bolševikiškų laikraščių. Ne tik jis mums nesiliū, bet nesiliū ne kitiems vietos lietuviams.

Flin Flon Tarybos Kuopa (seka septyni parašai)

DOCTOR'S AMAZING LIQUID GREAT SUCCESS FOR SKIN TROUBLES

(externally caused)

PAISED FROM COAST TO COAST!

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing and clearing—Liquor Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 30 different marvelous effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

Apie Įvairius Dalykus

A. N. RUBAKINAS

MATEMATIKOS NAUDINGUMAS

Matematikos pagrindai daug tvirtesni negu kitų mokslų. Ir todėl, kad skaičiai ir skaičiavimai, t. y. matematika, pritaikomi prie visų visokių visokių dalykų, o kiti, anaipol, ne prie visų: kiekvienas yra pasirinkęs sau atskirą sritį: chemija — savo, istorija — savo, teisių mokslas — savo. Matematika visur pritaikoma: kur tikrai reikia ką nors apskaičiuoti, ten matematika patarnauja.

Pasiklausykite tikrai, ko pasiekė žmonės dėka skaičiavimų, matematikų. Sunku įtikinti. Pavyzdžiui, vienas garsus prancūzų matematikas, vardu Laverrie, nežinodamas, kad dangaus kūnai yra, bet ir pasakė, kokio didumo, kaip toli nuo žemės ir saulės ir kokiais keliais erdvėje bėga. Visą tai jis labai tiksliai apskaičiavo, remdamasis žiniomis, kitų mokslininkų surinktomis. Apie matematiką Laverrie darbus buvo pranešta telegrafu į visus didelius miestus, tame skaičiuje Berlynui ir Paryžiui. Vienas Berlyno mokslininkas, vokiečių matematikas, nustačius savo žiuroną nurodant vieton, ir tikrai, ten, kur buvo Laverrie sakę, pamatė iki tol dar žmo-

nėms nežinomą žvaigždę. Pasirodo Laverrie stebėtinai teisingai išskaičiavo. Tokiu būdu, dėka matematikų, tas, kas buvo neregimu, pasidarė žinomu. Štai ką reiškia skaičiavimas, štai kas yra matematika ir kokia jos galia!

Bet tas stebėtinai pavyzdys, tai tikrai vienas iš tūkstančių jam panašių. Ir visi jie vieni ir tą patį rodo — kokia pajėga skaičiavimas, t. y. matematikos. Beveik kiekviename žingsnyje, dėka matematikų, nežinomas ir nematomas virsta žinomu ir matomu.

Pavyzdžiui, visi žinome, jog iš anksto yra skelbiama, kad tuomet ir tuomet bus saulės arba mėnulio užtemimas. Saulės užtemimai esti tuomet, kai mėnulis praeina tarp žemės ir saulės. Mėnulis yra didelis, nepermatomas medžiaginis rutulys. O mėnulio užtemimai pareina nuo to, kad žemės šešėlis krenta ant mėnulio. Žemė irgi yra didelis nepermatomas rutulys. Aišku, todėl, kad ir ji, kaip ir kiti nepermatomi daiktai, turi savo šešėlį. Žemės šešėlis yra pusantro milijono kilometrų ilgio. Mėnulis gi yra arčiau nuo žemės: nuo mėnulio ir žemės yra tik 360,000 su viršum kilometrų.

Bet dalykas štai kame: žemė sukasi apie saulę, o apie žemę — mėnulis. Mėnulis, nors ir bėga apie žemę ratu, bet šis ratas eina pažūlinai. Nuo to tarsi pareina tas, kad ne kiekvieną kartą žemės šešėlis uždengia mėnulį. Mėnulis irgi ne kiekvieną sykį uždengia saulę. Bet kada uždengia, kada ne? Tai matematikų darbas. Visų kraštų matematikai tai apskaičiuoja su didžiausiu tikslumu. Nei dienos, nei minučių, nei sekundės nepasirinka. Nei vėna šimtą sekundės nerasi paklaidos.

Tas mokėjimas matematikų pranašauti saulės arba mėnulio užtemimus jau žinomas žmonijai labai seniai — prieš tūkstančius metų. Visą svarbą čia tamė, kad jie moka apskaičiuoti dangaus kūnų bėgimą savais keliais. Suprantamas dalykas, kad čia reikia žinoti su koku greitumu jie bėga ir kokiais keliais, o tada galia išskaičiuoti, kuomet ir kurioje vietoje tas ar kitas dangaus kūnas randsi. Panašiai kaip gelžkelių tvarkaraštį galima sudaryti dangaus kūnų tvarkaraštį. Yra skirtumas: traukiniai bėga vis taip pat, tais pačiais bėgiais, vieną sykį ir ant visados padėtais. Dangaus kūnų keliai šiek tiek mainosi. Ir bėgimo greitas mainosi. Bet skaičiuojant, visa tai turima omeny. Tokį tai darbą atlieka matematikai ir, kas stebėtina, su dideliu kartais greitumu. Labai įdomus jų išskaičiavimai kometai takų, arba jų pasirodymo ir išnykimo laiko. Kai kurios kometos pasirodo per 10 metų, per 100, ir esti matomos tik kelius mėnesius arba kelias dienas. Bet ir to laiko užtenka matematikui, išaiškinti jų kelius erdvėje ir jų greitumą. O kai jau tą apskaičiuoja, tai gali apskaičiuoti tuomet, kas bus su ja 1000 metų praėjus arba kur ji buvo prieš 1000 metų. Po šitokio apskaičiavimo jie žino, kada toji kometa vėl pasirodys, vėl bus mums matoma. Tokiu būdu, pavyzdžiui, sužinota apie tą kometa, kuri buvo pasirodžiusi Kristaus gimimo metu. Iš tų pavyzdžių matome, kad, dėka

GRASINA WPA PROJEKTUI

Mrs. Lena Bender, 67 metų amžiaus našlė, apsiginklavusi su senoviška muškietą, perspėja WPA darbininkus platinančius vieškelį ties Jefferson Kareivinėmis. St. Louis, Mo., vengti jos žemės.

skaičiavimui, galima pasakyti, kas buvo ir kas bus. Išskaičiuojami kalendoriai, išskaičiuojama Velykos. Ir kiek norima laiko priekyn. Ir ne tik tai šimtui metų galima sudaryti kalendorių, bet tūkstančiams ir milijonams metų pirmyn.

Ir ko tikrai negalima sužinoti padedant matematikai. Pavyzdžiui, galima pasakyti, nepant ant kalno, kokio jis aukštumo. Galima pasakyti, koks nuotolis vieno miesto nuo kito, ir nedacinant lig jo. Artileristas žino, kaip toli lėks kulkas, gali nusiųsti ją iki, tos vietos, kur panorai. Ir tas vėl skaičiavimui. Kas būtų įtikėjęs, pasakius prieš tūkstančius metų, kad mes žinosime, kaip toli nuo mūsų mėnulio, saulės, žvaigždės, neužlipės ten.

Bet dar daugiau apie jas žinome, — žinome, be svarstymų, kiek kuris dangaus kūnas sveria. Kad tas teisingai apskaičiuota, galima įvairiais būdais patikrinti. Ir tikrinimo rezultatai visuomet tie patys.

Tiesa, stebėtina. Bet tai dar ne viskas. Juk visos sudėtiniausios mašinos yra padarytos dėka tam pačiam skaičiavimui. Kiekvienas ratelis, kiekvienas sraigtas, kiekviena svirtis čia tiksliausiai išskaičiuota. Ir medžiagos tvirtumas apskaičiuotas. Ir kiekvienos dalies judesys. Taip išskaičiuota, kad viena mašinos dalis neužkliūtų už kitos ir kad kiekviena savo nustatyto laiku atsidurtų savo vietoje. Reikia tikrai pažiūrėti į dirbančią mašiną. Kaip vėl kiti jos dalys juda — ir lankais, ir apskritimais, ir tiesiomis linijomis, ir vingiuotomis. Ir viskas iki smulkmenų čia apskaičiuota su didžiausiu aiškumu ir tikslu.

mu. Be to jokios mašinos negalėtų padaryti.

Matematikos dideli nuopelnai: ji tarnauja visai žmonijai. Dėka matematikų, visi kiti mokslai pasidarė daug aiškesni ir tikslesni. Visi mokyti specialistai šaukt šaukia: mums visiems reikalingi matas ir skaičiai! Reikia matuoti! Reikia skaičiuoti ir skaičiuoti! Dabar tai daro visi mokyti žmonės. Be to negalima apsieiti. Skaičiuojama ir šiluma, ir elektra, ir šviesa, ir jėgos, ir gyventojai, žemė, vanduo, amatai, knygos, laikraščiai, bažnyčios, mokyklos, — viskas, viskas. Yra net atskiras mokslas, kaip tai viską apskaičiuoti. Jis vadinasi statistika. Be to mokslo negali tvarkytis valstybės, vystytis pramonė, negalima tinkamai reguliuoti visuomenės reikalus. Per šį mokslą matematiką įėjo į visuomeninį gyvenimą. Norint iširti įvairias mūsų gyvenimo puses, esame priversti vėl kreiptis į matematiką. Čia ji dar daugiau mums reikalinga. Kai kurie mokslai matematika tik ir laikosi, pavyzdžiui, astronomija, fizika, mechanika, chemija. Sutvarkymas viso pasaulio yra suprantamas dėka matematikų. Ji mums išaiškino, kodėl dangaus kūnai laikosi erdvėje, kodėl nekrenta. Be apskaičiavimo to negalima suprasti. Tas pats skaičiavimas parodė mums daug gamtos slėjinių, daug paslapčių išaiškino. Kas tai šviesa, šiluma, elektra? dabar jau žinome. O žinome dėka tam pačiam išskaičiavimui. Apgraibojis juk to viso nesužinosi. O jei nesužinosi, tai ir neišnaudos. Senais laikais, gal buti, per tai, ir buvo sakoma: žinojimas leidžia permąstyti, o permąsty-

mas paskatina prie darbo. Astronomija moko mus apie dangaus kūnus ir jų judesius. Apie tai jau buvo kalbėta. Fiziškai tiria ir apskaičiuoja visa tai, kas liečia elektrą, šilumą, šviesą ir t. p. dalykus. Dabar tą viską galima matuoti, kaip prekes. O, iš tikrųjų, juk tas viskas jau ir pasidarė prekėmis: galima pirkti, kiek norima, elektros jėgos, šilumos, šviesos. Bet kad galėtume, tas prekes perkant, žinoti, kaip pirkti — geriausia ar matais, reikėjo išmokyti tą viską matuoti ir skaičiuoti. Tas padaryta. Šiandien visos mokslas apie šviesą, šilumą, elektrą išskaičiavimais laikosi ir tik jiems dėka eina priekyn. Nesiremiant matematika, tie mokslai turėtų žlugti.

SMULKIOS ŽINIOS

Meksika Atsteig's Apsaugai Svarbią Gelžkelio Liniją

MEXICO MIESTAS, rugp. 11. — Prezidentas Manuel Camacho įsakė atsteigti 184 mylių ilgumo gelžkelio liniją, kuri jungia Meksiką, Atlanto ir Pacifiko krantus. Ši linija įgytų ypatingos svarbos jei dėl karinių operacijų Panamos kanalas uždarytų prekybiniams laivams. Laivai Pacifiko galės iškrauti prekes Salinas Cruz uoste ir iš čia jos gelžkelio būtų pervežtos į laivus Puerto Mexico uostan, Atlantiškai. Kitaip laivai turėtų aplaukti visą Pietų Ameriką.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. Victory 4965
Stogas, rymas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atsinaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Nepriklausomybė

yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybė gali atsiekti tik budamas finansiniai apsirūpinęs. Statykite, remontuokite ir įsigykite namus pagal mūsų ilgamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir paskolais imkite žymiausioje lietuvių įstaigoje. Už apdr. F. S. ligi \$5,000 mokame 3½%.

KEISTUTO SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sr.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

Sutaupysi daug darbo ir pinigų ant anglių šią žiemą, jeigu įsigysi geriausią šiu laikų stokerį.

LINK-BELT

AUTOMATISKAS STOKERIS kuris yra išdirbamas Chicagoje, yra geriausias ir stipriausias iš visų stokerių. Sumala akmenis ir plytas. Niekas negali sugesti arba nulužti. Neturi "shear-pin". Stokerį įdės kompanijos darbininkai ir gausit patarnavimą tiesiai iš kompanijos dieną ir naktį. Duoda 3 metus išmokėti.

Slegaitis Stoker Sales

6921 S. WESTERN AVE.
Telefonas REPUBLIC 3713.

Visuomet gausit teisingą ir mandagų patarnavimą. Jūs Slegaitis turi ilgą patyrimą šiame biznyje ir suteikia pilną užgandėtinimą.

Modern Roofing Co.

1821 SO. LAWNDALE AVE.
J. and C. Sarokas, sav.

Visas darbas garantuotas. Turime visokių rūšių stogų. Pašaukit mus šiandien dėl nemokamo apskaitinimo.

Tel. CRAWFORD 0619

—Pilnai Aprausti—

PIRKIT SU PASITIKĖJIMU

ALLIED Lumber Co.

LUMBER, MILLWORK
Stogam Medžiaga. Mes Finansuojam. Pristatymas DYKAI
2759 S. KEDZIE AVENUE
Tel. LAWNDALE 2630

NEW COMPLETE HEATING PLANT FOR 5 ROOM HOUSE

6 NAUJO STILIAUS plonų tubų radiatorių, 5 sekcijų 17" Red Jacketed Boiler, su 470 kvadratinėmis pėdų karšto vandens radiacija, automatinis vandens leidimas, visi reikalingi fittings, uždavai ir čudoviliškai apdaila, frengimui. Visas naujas medžiagas.

NEREIKIA ĮMOKETI

3 METAIS ĮMOKET

Didžiausias stakas mieste boilerių irty, boilerių dalys, grotai visų išdirbėdžių boileriams. Taipgi tankai, šildytuvai, šilumų detektoriai, ATDARA LIGI 6:00—SEKMADIENIAIS ligi 1 P. M.

UŽINTERESUOTIEJI GREIT ĮPILDOMAI

Apskaičiavimai noriai teikiame veltui

C. MILLER SUPPLY COMPANY

1247 W. LAKE—MONROE 3387

Perfect for today's popular "Tossed" salads

KRAFT FRENCH DRESSING

AMERICA'S LARGEST SELLING BRAND...

Garsinkitės "N-nose"

MADOS

No. 4772. Išsiginė suknelė. Sukirptos mirosos 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanką arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pato ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienuos Pattern Dept., 1759 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1759 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mirosos _____ per kurtiną _____
(Vardas ir pavardė) _____
(Adresas) _____
(Miestas ir valstija) _____

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

PETER BARSKIS, JR.

Puikūs Rakandai Prieinamomis Kainomis

"CUSTOM" PADARYTI, MODERNIŠKI SEKLYČIOM SETAI • VĖLIAUSIŲ STILIŲ MIEGRUIMIŲ IR

DINETTE SETAI • DIDELIS PASIRINKIMAS KARPETŲ, PEČIŲ, RADIJŲ IR REFRIGERATORIŲ.

MANOR FURNITURE MART, Inc.

3108 WEST 63rd STREET (TARPE TROY IR ALBANY)

Phone PROSPECT 5757-5758

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News-Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$4.00 per year in Chicago
3c per copy.
Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos elna kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto:	\$8.00
Pusmetis	4.00
Tris mėnesiai	2.00
Vienu mėnesiui	1.50
Chicago per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusmetis	4.00
Tris mėnesiai	2.00
Vienu mėnesiui	1.50
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusmetis	4.00
Tris mėnesiai	2.00
Vienu mėnesiui	1.50
Pilnų reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu	

Kova su infliacija

Anamet Amerikos spauda daug rašė apie "infliaciją" ir "defliaciją". Škaitytojais atsimeina, kad ir "Naujienuose" buvo apie tai nemažai straipsnių. Dabar ir vėl prasidėjo kalbos apie infliaciją, ir mūsų skaitytojams bus pravartu tas diskusijas sekti.

Pirmiausia, ką tie žodžiai reiškia? Infliacija tai — "išsiplėtimas", kainų kilimas, brangėjimas. Defliacija reiškia "atslugimą", kainų kritimą, pigumą.

Infliacija pasidaro tuomet, kai atsiranda daug pinigų apyvartoję, o prekių būna mažai. Pirkikai nori gauti prekių, bet kadangi jų nėra pakankamai, tai jie varžosi su kiti, siūlydami už jas daugiau pinigų; pardavėjai tuo naudojasi ir kelia kainas.

Kuomet kyla prekių kainos, žmonės ima bijoti, kad prekės toliau dar labiau brangs, ir jie skubina jas į pirkė. Jie perka ir tą, ko jiems toje valandoje nereikia. Paklausa prekėms auga ir jų trukumas pasireiškia dar labiau, kas savo keliu ir vėl prisideda prie kainų kilimo.

Šitas procesas daliniai jau yra prasidėjęs Amerikoje. Kainos ėmė kilti, kuomet valdžia pradėjo leisti bilionus dolerių apsigynimo reikalamis ir didelis skaičius darbininkų, kurie pirmiausia nieko neuždirdavo, ėmė gauti algas. Šią tendenciją dar sustiprino ta aplinkybė, kad daugelis pramoninių, kurios pirmiausia gamindavo įvairius daiktus žmonėms vartoti, pradėjo dirbti lėčiau, kanuoles, tankus ir sprogstamasias medžiagas.

Laukiama, kad toliau vartojimo prekių gaminimas bus dar labiau susiaurintas. Kai kurios medžiagos, kad ir bus gaminamos, bet bus suvaržytas jų pardavinėjimas žmonėms. Sakysime, jau dabar valdžia renka iš žmonių indus, padarytus iš aliuminijaus, nes to metalo reikia labai daug lėktuvams gaminti. Aliuminijaus trūkstas Amerikoje tyčia siaurina aliuminijaus gamybą, kad jį galėtų daugiau pasipelninti, imdama aukštesnes kainas už savo produktą — o dabar šeiminiškės, kurios pirmiausia permokėdavo už aliuminijaus indus, turi tuos indus, dėl krasto labo, atiduoti už dyką!

Pasireiškė jau ir alyvos bei gasolino trukumas Amerikoje, ir valdžia ragina žmones vartoti šito skystojo kuro mažiau. Jau yra sumažinta pasażierinių automobilių gamyba. Ateinančiais metais, sako, nebus daroma naujų masinių modelių. Truksta taip pat šilko, nes Amerika boikotuoja japonų prekybą.

Jeigu dalykai šita kryptimi eis ir toliau — o tai yra neišvengiama, kol tęsiasi karas, — tai už lo kaitų metų našos susidarys tokia padėtis, kad daugelio daiktų žmonės nebegalės ir už pinigą gauti. Pinigas bus "pigus", o prekės "brangios".

Šitam pavojui užbėgti už akių prezidentas Rooseveltas jau seniai yra paskyręs "kainų administratorių", Leoną Hendersoną. Jo pareiga yra žiūrėti, kad kainos nebūtų keliamos. Iki šiol Hendersonas bandė tą savo uždavinį atlikti, bardamas pramonininkus ir pirklius, kurie kelia kainas, ir kartais grasindamas jiems valdžios represijomis. Bet ne visi nori jo klausyti. "Ką tu mums padarysi", sako jie, "jeigu mes tavo grasinimų nepaisysime? Tu neturi galios mus priversti!"

Taigi dabar kongrese yra svarstomas įstatymo sumanymas, kuriuo būtų suteikta galia kainų administratoriui. Valdžia tikisi, kad šituo keliu jai pasiseks infliaciją sulaukyti.

Jeigu karas tęsis neilgai, tai kainų reguliavimas ne taip jau sunku bus pravesti. Reikia turėti galvoje vieną dalyką: kol žmonės gauna gerus pinigus, infliacija per toli nenueina. Kad ir brangiai mokėdamas už prekę, žmogus visgi gauna už savo pinigą tam tikrą vertę. Pagaliau, jeigu jį, nenori per brangiai mokėti, jį gali pinigais taupyti, pasidėdamas juos taupymo bendrovėje arba banke arba investuodamas į valdžios bonus, bendrovių akcijas ir t.t.

Bet bloga būna tuomet, kai valdžia ima leisti netikusius pinigus. Taip darė po karo Rusija, Vokietija ir kai kurios kitos valstybės. Tos valdžios buvo subkrotavusios ir, galų gale, prispausdino tiek pinigų, kad jie paliko beveik be vertės: pirkikas turėdavo prisikrauti rezgines rublių arba markių, eidamas į krautuve nusi-pirkti porą batų. Tokių pinigų laikyti nėra jokios prasmės; juo greičiau juos išleidi, juo geriau. Leninas bandė

GAULEITERIS PABALTIJO KRASTAMS

International News Service vakar iš Berlyno pranešė, kad Vokietija paskyrė okupuotiems Pabaltijo kraštams "gauleiterį" Lohse. ŠNS telegramoje sakoma:

"Pažymėdama, kad Vokietija 'atkariavo' Pabaltijo kraštus nuo rusų, kanclerio Hitlerio būstinė frontė šiaurės paskelbė, kad Heinrich Lohse yra paskirtas Reicho komisaru okupuotiems kraštams.

"Lohse, kuris yra 44 metų amžiaus, pirmiau buvo gauleiteris (administratorių) Danijos provincijai Slesvigiui, kurią vokiečiai užėmė 1940 m. balandžio mėnesį."

Žinia apie Reicho komisaro Lohsę paskyrimą "Ostlandui" jau buvo "Naujienuose" seniai i-dėta. Prieš savaitę laiko (rugpiučio 7 d.) Prano Ancevičiaus telegramoje buvo pranešta ir apie specialaus komisaro Lietuvai (Rentelno) paskyrimą, taip pat apie atskirus sričių komisarus: Kauno apskrįčiui — Lentzen, Kauno miestui — Craemer, Vilniaus miestui — Hingst, Vilniaus apskrįčiui Wulff, šiaulių apskrįčiui — Gewecke.

Žinios apie Lietuvą pasiekia užsienį greičiau, negu kad jas paskelbia Vokietijos spauda.

MELUOJA IR NERAUS-TA IS GEDOS

Brooklyno raudonųjų penktakojų organas, paminėjęs tilpusi "Naujienuose" rugpiučio 7 d. pranešimą apie nacių komisaro Lohsę paskyrimą ir paėmęs ištrauką iš to komisaro dekretų rašo:

"Jis (dekreto) sumuša į dukles, tuos fašistus, klerikalius ir menševikų džiugavimus ir pranašavimus, buk Hitleris atnešias Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę". Jis aiškiausiai parodo, kad Hitleris lietuvių tautai žada visišką priespaudą ir sunaikinimą.

Tas penktakojų organas per akis meluoja ir neraus-ta iš gėdos. Joki "menševikai" nėra pranašę, kad Hitleris duos Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

Kai tik vokiečiai įsiveržė į Lietuvą, "Naujienuose" pareiškė, kad vietoje bolševikiškos okupacijos Lietuva susilaukė nacių okupacijos. Ir visą laiką "Naujienuose" nesiliauja "nurodinėjusios, kad Lietuva galės atgauti laisvę tik tai tuomet, kai Hitleris bus sumuštus.

Komunistų propaganda yra paremta besąžiniškais melais. Jie yra toki pat šarlatanai, kaip ir nacių agentai.

PATARIA SAUGOTIS STALINO VABALU

Savaitraštis "Liberty" idėjo tokio turinio laišką, kurį parašė Eugene Lyons, "Mercury" redaktorius:

"Rusijos nelaimė, kaip ypatingai žiaurių ir nedėkingos nacių agresijos vėliausios aukos, išaukia tam tikrą užuojautos jausmų Amerikoje. Be to, kad Stalinas priešinas invazijai, tol Britanija turi progą atsikvepti ir pasirošti 'ofensyvo' veiksmams.

"Dėl šitų aplinkybių, tačiau, Amerika neprivalo būti akivaizdus faktas, kad Stalinas atidaro kelia dartiniam karui, kad jo In-

ternacionalas buvo tik nacių propagandos ministerijos šaka; kad jo agentai, stengėsi, ir dalinai sugebėjo, nuginkluoti Ameriką streikais ir atakomis prieš mūsų krašto vienybę; kad komunistiškai pastumdėliai per 22 mėnesių skelbė neapykantą Jungtinėms Valstybėms Lotynų Amerikoje.

Todėl teikdami pagalbą ir simpatijas Rusijai, mes privalome būti išai realistiški, net iki cinizmo.

"Mes niekuomet neprivalome užmiršti, kad Stalinas, nemirktelėjęs, parduos mus prie pirmos progos. Taip pat mes neprivalome užmiršti, kad jo tarnai Amerikoje dar tebėra penktoji kolona mūsų tarpe.

"Dabar, kuomet Rusija — ne savo noru — kovoja demokratijų pusėje, visi nešvarūs Stalino termitai (vabalai, kurie graužia medį) Amerikoje dirbs atviriau. Iš visų Amerikos gyvenimo pusių išlįs tie bendrakėleiviai, pastumdėliai ir apmokamieji agentai, kurie buvo laikinai pasislėpę.

"Mes turime jų saugotis, kadangi jie, kaip pirmiau, taip ir dabar turi tik vieną pona: Staliną. Tik vieną 'principą': tarnauti Kremlui. Tas faktas, kad jų interesai laikinai supuola su mūsų interesais, daro juos net dar pavojingesniais!"

Reikia pastebėti, kad Eugene Lyons Maskvos diktatorių ir jo agentus gerai pažįsta. Jisai pats buvo komunistas ir keletą metų gyveno Maskvoje, kaip Amerikos didelės žinių agentūros, United Press, atstovas. Tenai budamas, jisai patyrė, kaip biaučiai sovietų valdžia apgaudinėja Rusijos ir kitų šalių žmones, pasakodama apie "socializmą" Sovietų Sąjungoje. Ne socializmas tenai viešpatuoja, o baisiausia žmonių priespauda ir skurdas. Apie savo patyrimus Rusijoje Lyons parašė knygą, "Assignment in Utopia".

PIRMAS PRIZAS MASKVAI

Chicago dienraščio "Times" bendradarbis, Irving Pflaum, rašo, kad iš paskutinių pranešimų apie vokiečių-rusų karą galima numanyti, jogi vokiečių komunikatuose ir žiniose yra daugiausia tiesos, negu rusų.

Sovietų komunikatai, sako jisai, yra "palyginti mažiau teisingi ir bendrai kokioms trims ar keturioms dienoms atsilikę nuo nacių pranešimų ir tikrųjų įvykių."

Palyginęs vokiečių ir rusų skelbtas nuo karo pradžios iki dabar žinias, Pflaum daro išvadą, kad vokiečiai sakė tiesą apie Smolensko užėmimą, tuo tarpu kai rusai melavo, bandydami šita faktą iki paskutinių dienų nuneigti. Taip pat, jo nuomone, vokiečiai sakė tiesą, kad jų oro atakos padarė daug žalos Maskvai, nors bolševikai skelbė, kad tos atakos buvusios visai nesėkmingos. Pagaliau, rusai tik už trejeto ar ketverto dienių pripažino, kad eina musiai prie miesto Uman (Ukrainoje) — po to, kai musiai jau buvo tenai pasibaigę ir naciai buvo nuėję tolokai nuo tos vietos.

Neužginčijamas dalykas, kad yra daug melo ir nacių pranešimuose apie karą. Bet šiamė "melagių konteste" bolševikai, Pflaum'o nuomone, iki šiol yra

TIKROVĖ

Vienas žymus Lietuvos visuomenininkas rašo mums:

Kiekviena diena atneša naujų žinių apie neperseniai Lietuvai ištikusius įvykius. Daugiausia lietuvių širdį jaudinančio elemento mes randame pasibaigusiose Lietuvos okupantų — komunistų — mūsų nekaltiesiems broliams ir seserims suruostose žudynėse.

Tautų Tėvo Saulės ir Didelio Vaikų Mylėtojo Stalino opri-nikai pasirodė toli apenkią liu-dnos atminties kražių skerdynių caro didvyrius — kazokus. Lyginant su GPU žygdarbiais, caro kazokų žiaurumas mums šiandien atrodo mažų, nekaltų vaikų aišdai...

Ziaurumo bei aukų gausumo požymių, Praveniškių žudynės, tikriausiai, bus įrašytos į pirmutinį Maskvos kruvinosios viešpatavimo istorijos lapą. Mūsų gi širdyse Praveniškių skerdynės bus įamžintos juodžiausiomis ir didžiausią pasibaisėjimą keliančiomis raidėmis...

"Perkūnė dievaiti, nemušk žemaitį; mušk gudą, kaip šunį rugdą... Nelaimė beginklei tautai, patekusiai į sužvėrėjusio maskoliaus nasrus. Lai tas būna mums, lietuviams, naujų pamokymų ateičiai... Tai viena, tam tikrą prasme, pasyvioji lietuvių tautos martirologijos pusė. Yra ir kita — aktyvioji, dinamiškoji: tai 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimas. Ties juo mes čia ir norime ilgiau sustoti.

Pastaromis dienomis iš Europos gaunami pranešimai įgalina mus ne tik sudaryti pakankamai pilną vaizdą, bet ir padaryti atitinkamas įvykių išvadas bei atsakyti į kai-kurias tendencijas, tiek Amerikoje, tiek Europos spaudoje tilpusias žinutes.

Nepriklausomos Lietuvos idėjai nepalankioji spauda bei padėtyje nesuvokę asmenys padidinti rašė ir telegrafavo, esą, antikomunistinis lietuvių sukilimas buvęs Berlyno inspiuruotas, organizuotas, net diriguotas.

Tikrovė gi yra visai kitokia. Sukilimas Lietuvoje prasidėjo si klykliai sakydami, esą, lietuvių (gyventojai) juos visur

terorizuoti lietuviai pajuto, kad jų engėjai — komunistai rikiuojasi žutbutinai kovai veidu į vakarus. Raudojojo maskoliaus jungas lietuviui darėsi jau nebeapkenčiamas...

Sukilimas prasidėjo Lietuvoje, veik visur, vienu metu. Lyg elektros kibirkštis būtų pernėrusi lietuvių gyslas. Sukilo visi, kas gyvas, kas tik pajėgė pakelti ranką, iš anksto nesusitarę. Nusistebėjimai ir didžiausios pagarbos verti sukilo kaimiečiai, darbininkai, miestelėnai, šiaip inteligentai, dvasiškiai, karšikiai, moterys, žlaplaukiai seneliai ir beusiai jaunuoliai.

Neorganizuoti, neapmokyti, vien Tėvynės meilės iš žmogaus desperacijos pagauti, veik beginkliai, atvira krutine stojo prieš komunistų tankus ir iki ausų apsiginklavirusius raudonarmiečius... ir juos nugalėjo. Ginklus rado pas priešą. Čia šautuvus, ten šovinius. Priešo ugnies niekas nebojo. Kritusio vietą užėmė kitas, trečias. Priešo kulkosvaizdai juos skynė šimtais. Nesvarbu! jų vieton stojo kiti šimtai. Kaune, Vilniuje, šiauliuose, visur. Drąsiai, visi kaip vienas...

Visi pranešimai įrodo, kad vokiečių kariuomenė priešo Lietuvoje faktinai jau neberado. Jis buvo lietuvių sulikviduotas. Didiesnieji miestai buvo sukilėlių rankose. Į Kauną pirmieji vokiečių žvalgai įžengė be šu-vio.

Dabar darosi visiškai suprantama, kodėl vokiečiai taip, palyginti, sparčiai per Lietuvą galėjo žyguoti.

Iš tų vokiečių propagandos centrai netvirtina, kad komunistai Lietuvoje buvo vokiečių užklupti netikėtai: turime neabejotiną duomenį, kad raudonieji puolimą nujautė ir vokiečių laukė. Aiškėja, kad visi svarbesnieji pastatai, tiltai, kryžkelės ir t.t. buvo užimtuoti esą, antikomunistinis lietuvių sukilimas buvęs Berlyno inspiuruotas, organizuotas, net diriguotas.

Tikrovė gi yra visai kitokia. Sukilimas Lietuvoje prasidėjo si klykliai sakydami, esą, lietuvių (gyventojai) juos visur

entuziazmingai sutinka. Ir tiek. Tikrovėje, mes matome, vokiečiai atėjo į jau faktinai nuo komunistų išlaisvintą kraštą. Kur-nekur dar ėjo valymas, bet organizuotos reguliarios raudonųjų armijos pasipriešinimas buvo pakirstas pačių lietuvių. Paliksime istorijai tarti savo žodį.

Su didžiausiu susijaudinimu mes konstatuojame labai skaitlingas mūsų brolių aukas. Sukilėlių žuvo keli tūkstančiai. Li-goninės perpildytos. Sužeistieji paguldyti ir šiaip privačiuose namuose.

Mat, stoko į kovą beginkliai! Prieš tankus, bar-kadas, granatas, kulkosvaizdus. Herojų priskaityma šimtais. Paprasti žmonės — Petrai, Antanai, Kaziai, o jų tarpe ir Lietuvos visuomenėi gerai žinomas ir siąpatingas baltaplaukis Pulkininkas Bobelis.

Istorija taip pat patvirtins, kad sukilimas ėjo sporadiškai, be vokiečių plano. Vilniaus sukilėliai nežinojo, kas dedasi Kaune; šiaulių — kas dedasi Radviliškyje, Taurogėje, ir atvirkščiai. Tik vėliau sukilėliai susigriebė ir pradėjo ieškoti būdų susiristi, su kiti suši-noti.

Prileidžiant (kaip kad tvirtina vienas korespondentas), kad sukilimas buvo iš anksto, Berlyne, organizuotas, sukilėliai, be abejo, būtų buvę aprūpinti iš anksto ir ginklais, ir instruktijomis. Turint užinteresuotus vokiečius, būtų buvę galima laiku gauti ir ginklų, ir mūro-galių; jeigu ne per sieną įmudeliuotų, tai su parašutais, kur reikia, išmestų.

Suprantama, kad ir viso sukilimo eiga būtų buvusi labiau koordinuota, labiau metodinga ir sklandi ir... ne taip mums, lietuviams, nuostolinga, skaudi.

Ne, ponai politikieriai. Šis sukilimas yra grynas lietuviškas padaras, Lietuvos sunų herojizmo išdava. Berlyno čia, painio-ti nėra pagrindo. Jis priklauso tik Lietuvai ir yra jos Nepriklausomybės įmokėta kraujo auka. Gi ant Tėvynės aukuro paguldžiusiems savo galvas mes sakome: "Ačiū, ir tebūna Jums lengva gimtoji žemė!"

Į Nepriklausomybę per aukas ir pasisveikina. Pirmia-

Dr. J. Pj.

Rusų-Vokiečių Santykiai Per 100 m.

(Tęsinys)

Tuo budu Rusija Brastos sutartimi turėjo pareikšti visišką savo desinteresuotumą kalbamomis sritimis, tuo tarpu kaip iš Vokietijos pusės tebuvo pareikšimas tikslo (Absicht), taigi neisipareigojimas, apspresiti tu kraštą likimą sutartinai su jų gyventojais". Tai yra labai tšli formulė, jei politinės aplinkybės būtų leidusios, čia būtų užtekę tik išklaisyti tu gyventojų pageidavimų ir padaryti koki norint sutvarkymą — ir tai nebūtų buvę priešinga Brastos sutartčiai. Reikia tai konstatuoti, kad Lietuvos Brastoje Rusija buvo visiškai kapituljavusi prieš Vokietiją, pavesdama savo buvusias provincijas laisvai jos nuožiuoti ir priimdamai kitus sunkius isipareigojimus.

Vokiečių karo vadovybė triumfavo. Ji tikėjosi, jog turėdama savo kontrolėje Ukrainą, ji galės prieš visą pasaulį atilaikyti. Tačiau tos viltys niekias nūėjo. Iš Ukrainos buvo tikėtasi gauti apie milijonas tonų grūdų. Gauta nepalyginti mažiau. Ir tie patys grūdai buvo

laimėje pirma prizą! Laikraštis "Times" ir jo bendradarbis Irving Pflaum yra griežtai nusistatę prieš Hitlerį, todėl nėra pagrindo manyti, kad jie tyčia norėjo diskredituoti Maskvą.

gabenami į Austro-Vengriją. Negeriau klotosi ir su Rumunija, kuriai grūdų ir aliejaus kvota buvo nustatyta labai didelė. Bandymas jėgos pagalba iš gyventojų imti maistą visiškai nepasisekė. Brest-Litovsko sutartis pasirodė savo rūšies ugnelė nakties metu, kuri viliojo vo-

kiečius vis gilyn ir gilyn į kraštą. Karo vadovybė labai lengvai pasidavė tam viliojimui. (Bus daugiau)

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Jaunių Tenisistų Finalistai.

Tautinio jaunių teniso turnyro finalistai Victor Seikas iš Philadelphia (iš pavardės atrodo esąs lietuvis), kairėj, ir Budge Patty, iš Los Angeles, susitiko už Amerikos čempionatą. Laimėtoju išėjo Patty.

Ieva Simonaitytė Pavasarių Audroj

MAZOSIOS LIETUVOS LAISVĖS KOVOS

(Tęsinys)

—Taigi, taigi, — atsako Euvė, — o šiandien taip ir nebežinome iš paikumo, kas mes esame.

—Čia ne paikumas...
—Bet ir ne išmintis.

—Geriau būtų, kad tu dar fi-beles nusitvertum. Juk su juodu vėsiu atsibarei. Nosį dar nemoki gerai nusišluostyti, už ausų dar šlapia, o imi ginčytis su senu žmogum. Ar tau ne gėda?

—Ne, man ne gėda. Bet tau, senike, būtų geriau, kad eitum į savo stubele, pasigiedotum: „Kunel, jau eik gulėti“, ir atsigultum. Tai daug išmintingiau ir tau sveikiau.

—Tu drįsti senam žmogui taip sakyti! Palauk, aš tau parodysiu! Tavo būna aš suvaldysiu! Tik tu žiūrėk! Dagikė pasidariusi žemaitė ir jau nebe-moka su senu žmogum doriai kalbėti. Taip, taip, tai nauja tu žemaičių yda! Palauk, palauk,

aš visa pasakysiu, tavo motinai! —Nehevarginkis, mamukai, mano motina žino, kokia jos duklė: nebeįsivaizduojama.

Bet Raudienė jau išnėrė pro duris.

Advei labai juokinga pasirodė šita scena. Jai labai reikėjo susiimti, kad nepratrūktų juokais Raudienė čia tebesant, ir ne dar daugiau užpykinus jau putojančią sėnę. Vis dėlto ji įspėjo Euvę, kad negražu su senu žmogum taip kalbėti. Jeigu nemokama švelniau, tai verčiau reikia tylėti.

Bet Euvė linksmoji nuotai-ka nė kiek nenori surimtėti.

—Ką padarysi. Tokia jau mano mamos dukrelė: amžinai išdykėlė, amžinai priešinė. Jai visvien, ar ją pūna čia, ar senas žmogus. Jos nuomone, visi jie vaikiški. Ypač dabar ta jų politika, neduok Dieve!

—Ką tu supranti apie politi-ka?

—Nedaug. Bet man užtenka tiek, kiek žinau.

Vis dėlto seną žmogų reikia gerbti. Kiekvienas senas žmogus yra išmintingas, ir mes iš jų turime mokintis, o ne juos išjuokti, — pamokinančių tonu kalba Perkamytė.

—Bet Euvė išskėlė galvą. Ji jau pasirengusi kovai:

—Aš nieko blogo nesakiau ir atšaukti nemanau. Tegul ji eina pas Dagienę. Aš žinosiu, ką mamai pasakysiu: tu auginai mane lietuviškai, — sakysiu, — pykdavai, jeigu aš tik vienu žodžiu vokiškai prisitardavau, parejusi iš mokyklos. Argi tu šiandien norėtum, kad aš būčiau vokietaitė?

—Ne, — atlenkia Perkamytė, — ne vokietaitė, bet ir ne žemaitė...

—O lietuvaite. Bravo, Adve! Matau, tu supranti, kas čia per reikalas. O, taip man patinka!

O, ne, Adve visiška nesuprato, kas čia per reikalas. Ji buvo tokiose painiose, kad nežino, kur dingti, kaip pasiaisi-kinti ir tylėti. Tylėti ir Euvė. Pas-kui, kiek pagavojusi, Adve pakartojo Raudienės žodžius:

—Juk mes prie Vokietijos ge-rai turėjome...

Dagytė suraukia nosį, lyg ko-ki blogą kvapą užuodysiu. Pas-kui, supykusi, subara Adve:

—Nepamėgdžiot senoms bo-homs, Adve! Žinai, kas mes bu-vome? Vokiečių vergai, buvome. Dabar mes norime būti laisvi. Mes esame lietuviai ir mes no-rime... mes norime... — ir Euvė nebežino, ko ji dar norėtų.

Ak, jos iškalba tokia minkla! Net gėda apie tai pagalvoti. O josios širdelė tokia pilna nau-jos, tokios neapsakomai gražios idėjos. Ji pašoksta nuo kresle-lio, išplečia rankas, lyg norėda-ma ką nors apkabinti ir, lyg džiaugsmu nestverdama, su-sunka:

—Ak, aš myliu, myliu, my-liu Lietuvą!

Adve apie Lietuvą daugiau nežino, tiksliai tiek, kad iš žo-maitijos atvažiuoja pasigailėji-mo vėrį žmonėliai. Ne kartą jų arkleliai pargriuvę ir jau nebe-kelia. O vyžotas, sudraskiusiais kailiniais apsirengęs žemaitėlis, su kailinė kepure ant galvos, di-dele ruda šepetė po kaklu, sto-vi prie vežimėlio, rauduoja ir su rankove braukia per asaro-jančias akis... Nė nosinėš jis ne-turi. Tokių žmonių Lietuva vaidenasi jai ir dabar, ir ji ne-gali suprasti nei Šatrio, nei Mar-gikės ir nei Dagikės. Tiesa, Da-gikė dar jauna... Pasitaisys. Bet...

Advei nieko neatsakant, Euvė vėl atsisėdo ant kreslelio, susi-ėmusi rankas, tyliai lengvai

Nenumatytas „Sėdėjimo“ Streikas

Ši pikietinė per susistumdymą tarp streikuojančių unijos darbininkų ir unijai nepriklausančių, Los Angeles, atsirado šioj „sėdėjimo“ pozicijoje prieš savo norą.

pradeda ji pasakoti:

—Žinai, kai Jonas išvažiavo į Vokietiją, man pasidarė nuobodu. Aš pradėjau daugiau skaityti laikraštį. Kasdien nuodugniai perskaičiau „Ceitungą“. Ten, kaip žinai, labai daug ginčijamasi dėl lietuviybės. Aš pradėjau tais ginčiais domėtis. Ir vis daugiau ir daugiau pradėjau įsitiikinti, kad lietuviškosios pusės yra tiesa. O dabar visai nesenai skaičiau vieną straipsnį, kurio taip ir palikau nesu-pratusi. Bet, štai, jis baigėsi šitokiais žodžiais: „Tegu jie gieda: Die Wacht am Rhein, mes dainuosim: Lietuva, brangi ša-lele!“ Na, ir atlikta su manim. Visą kitą naktį nebemiegojau. Džiaugiu ir džiaugiu po lovą. Be galo apgalvėjau, kad Jonio nėra čia. Su juo būčiau galė-jusi apie visa pasikalbėti. Pas-kui vieną dieną sutikau Margi-ke. Mudvi įsikalbėjome ir išsi-kalbėjome, na... ir dabar aš jau tautiškai nusistatysiu lietu-vaitė. Ak, Adve, kad tu žino-tum, kaip tai gražu!

Euvė puola apsikabinti Adve. Ji, nesitverdama džiaugsmu, spaudžia Adve taip, kad šitoji ir dyvosios nebeatgauna.

—Adve, būk ir tu lietuvaite! Busiva abi. Tada aš atbėgsiu pas tave kasdien, o tada mudvi vis pasikalbėsime. Ak, kaip ta-da būtų gražu!

Adve dar vis tylė. Ji tikrai nežino, ką atsakyti. Jeigu ir ži-no, tai tiksliai nežino, anot Euvės, senų boby plepalus pakartoti. Ne, ji nebeturi kultū tuščių šiaudų, o nauju kuo atremti j. nežino. Tai ir tylė. Kiek patylė-jusi, Euvė staiga paklausė:

—Ar pažįsti tą giesmę: „Lie-tuvininkais mes esame gimę?“

—Ne, Adve nieko nepažįsta.

—Jeji nori, aš ją tau pagiedo-siu.

Adve tyliai sutinka. Euvė atsistoja ir dainuoja. Dainos žodžiai Advei svetimi. Bet melodija tokia sena, pažis-tama, monotoniška, kiek nuval-kiota. Vis dėlto nepaprasto negir-deli dainos žodžiai pro Advės ausis. Euvė nutilus, Adve tyliai pakartojo:

—Kas nesupranta, kas nežino, Kalba senoji kaip miela, Kurioj mus Tėvymus mokino Tėtušis miels ir motina.

—Ar ne graži daina? — džiugaudama paklausė Euvė Dagytę.

—Jeigu daina, tai... tai nuo-dėmė, — spūriasi Adve.

—Taip, tai yra daina. Bet kad nuodėmė šitokią dainą dainuo-ti, — netikiu. Ateik sekmadie-nį į šventę, čia pasiklausysi daug ko. Tada galėsi spręsti, kas nuodėmė, kas ne. Pasiuk mano bliuzę iki sekmadienio.

—Pasiusi,

—O dabar labai naktį, reik skubėti namo. Dagienė lauks, barsis nesulaukusi.

Adve nė pati nežino, kodėl ji šį kartą eina pro savo bažnyčią pro šalį ir kilsta į miestą, kuris yra už aštuonių kilometrų. Bet ji eina, lyg taip turi būti. Na, tiesa, atsikaltinti galima: šiandien kaunyninėje parapioje yra vaikų įžengojimai. Dėl to Advei niekas ir nepadarys...

Bažnyčios pamaldos ir visos apeigos baigėsi vėlokai. Bet ne namo skubėjo išėję iš bažnyčios žmonės. Prie bažnyčios durų sustojo pulkais jauni ir seni. Visi jie kažki kaip susijaudinę, garsiai gincijosi. Senieji barasi:

—Tikras pašėlimas: iš bažnyčios masinami žmonės staciai ir smuklė! Kąs taip ką girdėjo?

—Ne, ne tiesiog. Dabar kiek po trečios valandos. O lietuvių vakaras prasidės šeštą, — atsa-ko kažki koks šaltakraujis iš bu-rio. — Dar galima prieš tai at-sivėdinti...

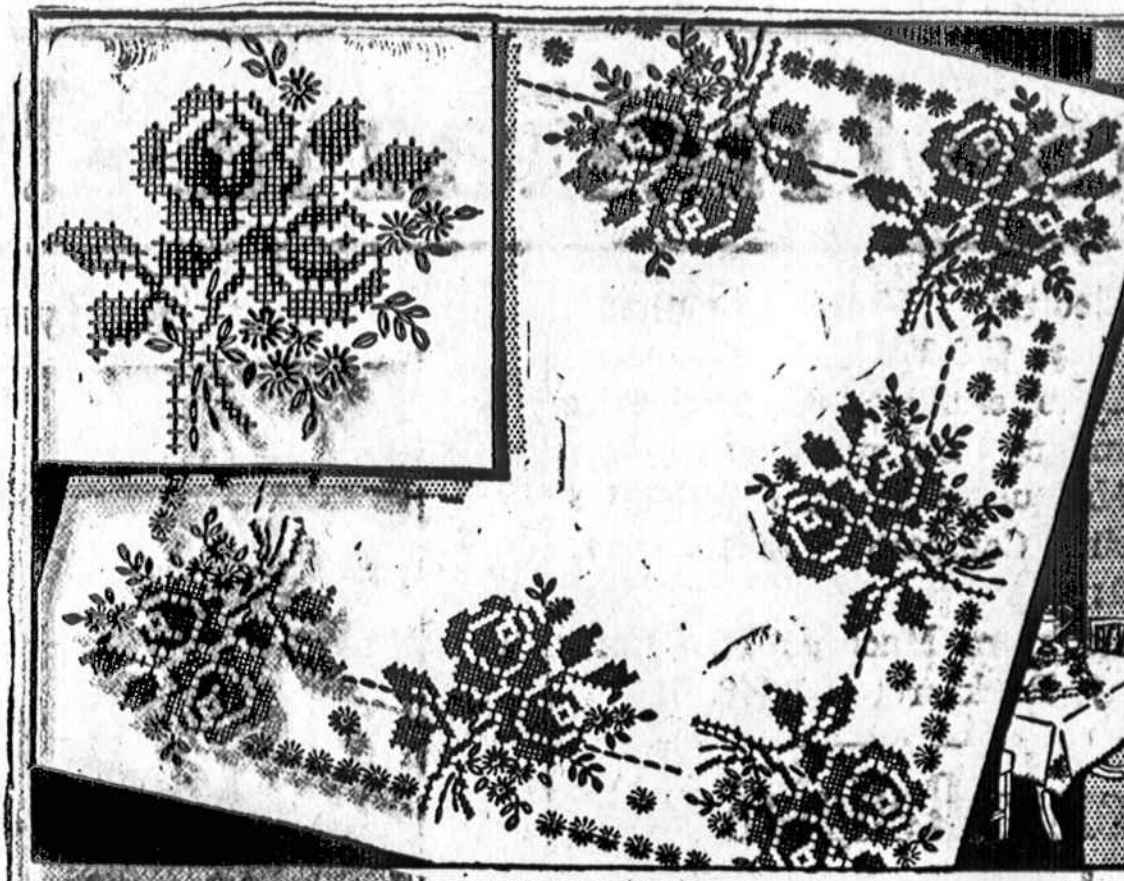
Sužiuro į drasuolį visi ir nu-tilo; kitasis nežinojo, ką taip greit atsakyti, o kitasis vėl bi-jojo... svečimasis esąs pana-sus į snipą. Jis nūlindęs pas ki-tą burį...

Bet jaunieji mirkčioja tarpu savęs:

—Eisi?

—Negaliu, mano broji įžeg-nojo. Norėčiau eiti...

(Būs daugiau)

EMBROIDERED CLOTH PATTERN 2710

No. 2710—Išsiuvinėta staltiesė

NAUJIENOS NEEDLE CRAFT DEPT.

No. 2710

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

atstųsi man Pavyzdį No.

Jel Insurance reik, pas
Dr. P. Vileišį EIK
DR. P. VILEIŠIS
Atstovas
Prudential Ins. Co. of America
175 W. Jackson HAR. 2500
Home Office, Newark, N. J.
5922 W. Roosevelt Rd., Austin 1175

Remkite Lietuvišką
Zyduką,
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR
CO.—WHOLESALE
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom formičius, pianus ir
visokius rakandus bei storus
Vežam i farmas ir kitus mies-
tus. Zema kaina. Musų darbas
garantuotas. Taipgi pristatom an-
glis i visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Sauklt Tel. VICTORY 0066

• **FOTOGRAFAS**
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniskomis užlū-
domis ir Hollywood
sviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

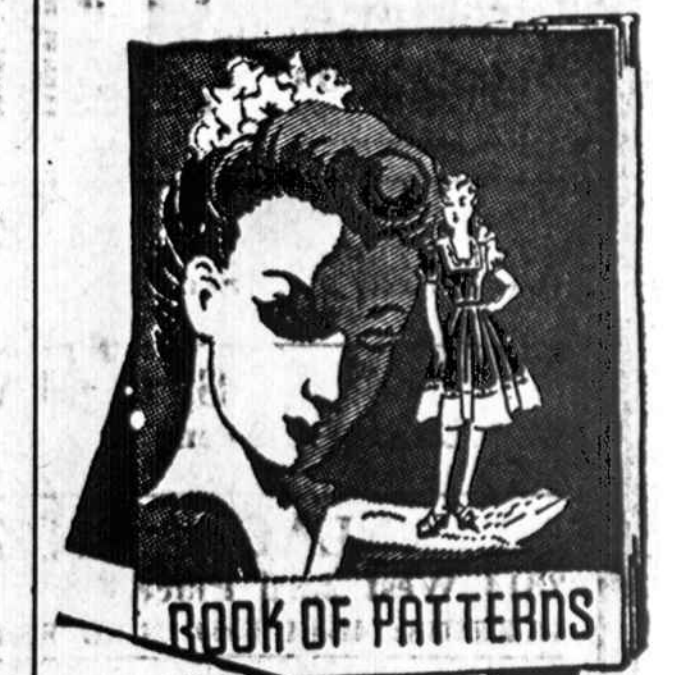
Sophie
Barcus
RYTINE RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 v. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taigai 7:00
val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias
muziką ir kitus idomius
pranešimus.

Taisykite Savo
Namus Pakol
Viskas Atpige
Jeigu neturite pinigų, kreip-
kis i Naujienų spūlką,
gausi paskolą ant ILGU
METU.
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės „N-nose“

NAUJA
MADU
KNYGA

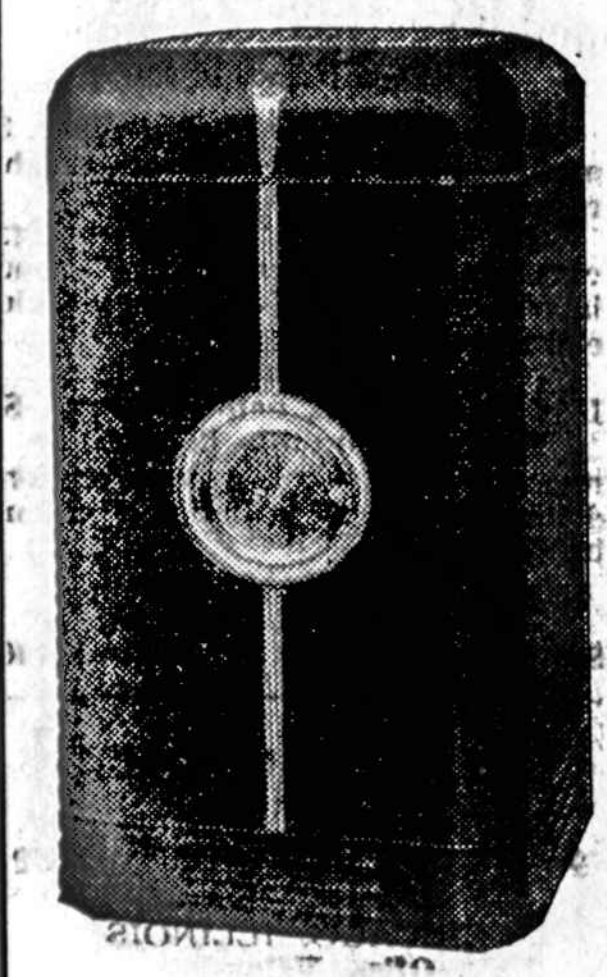
KAINA 15 CENTU
Tik ką gavome naują madų
knųgą, kurią galite gauti pas
mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Pirkite DABAR!

Pečius, Rakandus, Parlor
Setus, Karpetus, Šaldytuvus,
Skalbyklas ir Radios. Bud-
riko krautuvė dar kainų
nepakėlė. Busite pilnai už-
tikrinti žemomis kainomis,
o toliaus bus brangiau.

Galite pirkti mokant
\$1.00 deponitą dėl tolesnio
palaikymo ir pristatymo.

Išsirinkite dabar sau pečių
žemini, gesinį, anglinį arba
aliejini. Sutaupymas vieno
trečdaliao.

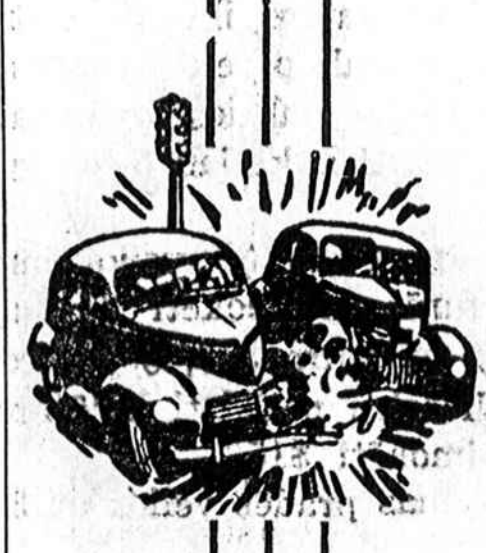
Atsilankykite pamatyti vi-
sas naujas radios 1942, me-
tų iškrautas šalia prie ša-
lies. Išsirinkite naują radio
dabar. Išmaišykite savo se-
ną radio.

Jos. F.
BUDRIK
FURNITURE
HOUSE

3409-11 So. Halsted St.

Tel. YARds 3088

Budriko Radio Programai.
WCFL 1000 K. Nedėlios
vakarais 6:30.
WAAF 950 K. Nedėlioms
4:30 vakare.
WHFC 1450 K. Ketvergo
vakarais 7:00.

Ne--
KIENO KALTE?
Bet--
Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuosto-
lius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teis-
muose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Ista-
tymai jums uždrausti vairuoti karą iki skriaudos
neatlygintos. Karą statyti save pavojun? Vairuok
atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specia-
lės žemos kainos atšakomingsiems vairuotojams!
Klauskite apie šią apdraudą šandien!

Rašom visokia Apdrauda

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGU 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMU
RAKANDU (NAUJIENŲ NAME) IR KITU

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

Nauji Kontraktai Illinois Dirbtuvėms

Western Electric Gavo
\$2,483,000

WASHINGTON, D. C. — U.S. armija vakar išleido šiuos karų kontraktus Illinois valstijos dirbtuvėms:

Western Electric Co., \$2,483,007;
Illinois Glove Company, Champaign, \$5,250;
Diamond Wire & Cable Company, Chicago Heights, \$3,002;
Johnson Motors division of Outboard, Marine & Manufacturing Company, Waukegan, \$23,470;

POŽEMIO PASAKA APIE KOVĄ PRIEŠ HITLERI

Vajus Sujungė Europą prieš Nacius.
PAMATYKIT KAIP

SLAPTAS RADIO KOVOJA PRIEŠ GESTAPO!

Pamatykit jaudinančią dramą — kaip kovotojai už laisvę rizikuoja savo gyvastis.

"UNDERGROUND"

Šiandien Prasideda

WOODS TEATRE

RANDOLPH IR DEARBORN

Electric Wheel Company, Quincy, \$38,975;
Commercial Fuel and Service Company, Belleville, \$22,100;
Marquette Cement Manufacturing Company, LaSalle, \$54,750;
Rockford Machine Tool Company, Rockford, \$30,448.

Keista Religinė Byla

HINSDALE, Ill. — Vietos gyventojas James F. Hastings areštavo ir patraukė teisman Jehovos liudininkų sekto naryje Mrs. Quentin Copeland, 731 E. Thurlow avenue.

Hastings kaltina, kad moteriškė "užhipnotizavo" jo 16 metų dukterį Dolores, išsivežę ją į Jehovos liudininkų konvenciją St. Louise, ir ten padarę ją sekto nare.

Hastings'ai gyvena ad. 71st ir Vine st. Vietos teismas svarstys bylą rytoj.

Užmušė Kapinių Lotų Pardavėją

OAK LAWN, Ill. — Prie 95-tos ir Tulley avenue Oak Lawn policija atrado užmuštą 54 metų Anton Nordlander, lotų pardavėją, tarnaujantį vienioms kapinėms. Policija spėja, kad jį suvažinėjo "hit-and-run" automobilis.

Septyni Broliai Laivyne — Tam Pačiam Laive.

Šie septyni Patten broliai, iš Lake City, Ia., apsilavę jūrininkų tropiškais rubais, tarnauja tam pačiam laive, U. S. S. Nevada.

Gina Dinamito Dirbėjus — Nuo Bičių

Pavojai Jiems Keleriopi

JOLIET, Ill. — Nekokie pyragai dirbti dinamito dirbtuvėse.

Štai, darbininkai naujai pastatytoje Kankakee dirbtuvėje pasakys, kad viena, nežinau kada išlėkusi į padangas su visa dirbtuvė, o antra, ir bitės jiems neduoda ramybės.

Mat, kai valdžia supirko žemę netoli Wilmingtono, Ill., dirbtuvėi statyti, ukininkai išsikraustė, bet paliko bites. Keliošė spiečių, ir dirbtuvės triukšmas ir baidėsi atviliotos, jos kartais darbininkams neduoda ramybės.

Turi 15 Spiečių

Dabar prie dirbtuvės yra specialis darbininkas, W. E. Driscoll iš Peoria, Ill., kuriam pavesta dinamito dirbėjus nuo bičių apginti. Jis yra patyręs bitininkas ir žino, kad kartą prisiviliojei bičių karalienę į avilį, tai į jį sulėks ir visos kitos spiečiaus bitės.

Driscoll jau turi apie 15 avilių, bet keli spiečiai vis dar suka apie dirbtuvę.

Suėmė Garsų Sabotažininką

DETROIT, Mich. — Valdžios agentai užtikino Nash-Kelvinator dirbtuvėse dirbantį vokiečių Carl Julius Schmidt, kuris didžiojo karo metu priklausė prie taip vadinamos "Kaltenschmidt" sabotažininkų gaujos, buvo suimtas ir nuteistas kalėjimui.

Ši kartą jį suėmė imigracijos biuras.

Nelaimėje Žuvo Du Kareiviai

Keturi Sužeisti

GREENVILLE, Ill. — Keleiviniam automobiliui įvažiuojant į trokų žuvo du kareiviai, Casimir F. Kwaczala iš Buffalo, N. Y., ir Robert D. Everhard, iš Mansfield, Ohio. Keturi kiti kareiviai buvo sunkiai sužeisti. Jie važiuojo į Fort Leonard Wood stovyklą Missouri valstijoje.

Joliet Suvaržė Savo Vaikus

Jei Nusikals, Tai Baus Tėvus

JOLIET, Ill. — Miesto telišiai nutarė suvaržyti savo vaikus.

Jie priėmė įstatymą, kuris nusiako, kad vaikai iki 16 metų amžiaus privalo pareiti namo ne vėliau 10-tos nakties ir negali į gatvę išeiti ankščiau 5-tos ryto.

Už pirmą vaikų nusikaltimą tėvai turės užsimokėti \$5 baudos, už antrą \$10, o už trečią gali tekti pasidėti kalėjime ar užsimokėti \$15.

Įstatymas pradės veikti už 30 dienų.

Pabėgo Iš Kalėjimo Su Šilko Pagalba

OREGON, Ill. — Su šilkinų siūlų pagalba šeši kaliniai nupiovė grotus Ogle apskrityje kalėjime ir pabėgo. 8-ni kiti kaliniai atsisakė pasinaudoti progą laisvę atgauti.

Studebaker Daro Rekordinį Biznį

SOUTH BEND, Ind. — Per liepos mėnesį Studebaker automobilų bendrovė šimet pardavė 14,633 automobilius, o pernai per liepos mėn. tik 1,573. Per septynis mėnesius šimet modelių išleido 86,143, o pernai — 63,361.

Keturi Žmonės Žuvo Detroite

DETROIT, Mich. — Keleiviniam automobiliui susidūrus su pieno troku vakarinėje miesto dalyje, žuvo keturi žmonės, jų tarpe motina ir jos 5 metų sūnus.

Ieško Jauno "Gamtos Mylėtojo"

"Nenori Civilizacijos"

Alfredas Bartosik, 11-kos metų amžiaus, vakar vėl pabėgo iš namų, ad. 1110 N. Springfield avenue.

Motina neįlepama kiek kartų jį atsisveikino su namais ir dingo be žinios. Bet šį kartą tikisi jį greitai surasti, greičiausiai artimiausiam Chicago miškų rezervate.

Alfredas Bartosik, mat, yra didelis gamtos mylėtojas. Jisai davė tėvams ultimatumą, kad jam turi nupirkti palapinę, nes jam civilizuotos miesto gyvenimas nusibodo. Jis noris gamtos.

Kai tėvai atsisakė, tai Alfredas pareiškė, kad apsisieks be palapinės, ir dingo.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Narių.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir Nedėli pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos Telefonas:
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Trečiądienį pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namu telefonas Brunswick 6597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12.

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko.
3343 SO. HALSTED ST.

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namu Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS
1645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas Hemlock 7899.
Namu tel. Republic 4688

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms

(CHICAGOJE)
Richard Simoneit, 28, su Mary Perkins, 23
August Yakutis, 22, su Katherine Zukauskis, 20
Juntan Johnson, 24, su Bertha Pavilionis, 21

Reikalauja Perskirų

Victoria Kasputis nuo Anthony Kasputis

Gimimai Chicagoje

MACHANIS, Victor P., 3800 Lake Park avenue, gimė liepos 29, tėvai: Victor ir Joan.

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį.
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namu Tel. VIRGINIA 2421

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN IS RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 13 valandų diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 6594

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 popiet, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone KENWOOD 4300

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2
Namu ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais — pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824.
Namu tel. Hyde Park 3398

Skelbimai Naujienos: duoda naudą dēlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Cudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENA IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytinėmis, 10:00 val. ryto iš WHIP stoties (1520 K.)
Su POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicagos, Cicero
Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

S. P. MAZEIKA YARDS 1138
3319 Lituanica Avenue YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 East 188th Street Tel. Pullman 1278

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone YARDS 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROVEHILL 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street 710 West 18th St.
Telefonas YARDS 1419

Tėve, ŽIUREK!

Štai tas namas "NAUJIENŲ" SMULKIUOSE, SKELBIMUOSE!

Nepadarykite klaidos, kurią padarė šis tėvas! Jeigu norite nusipirkti namą, arba parduoti, jeigu norite išnuomoti, ir nusinuomoti butą, nesirūpinkite ir nedėvėkite padus gatvėmis. Peržiūrėkite "NAUJIENŲ" SMULKIUOSIUS SKELBIMUS.

Ten atrasite kuodidžiausią pasirinkimą gerų namų pirkti ir greitai surasite kostumų savo namui parduoti. Ir butą greitai išnuomuosite! Kasdien peržiūrėkite Smulkiuosius Skelbimus, ir jeigu turite ką parduoti, įdėkite į Smulkiuosius Skelbimus ir savo skelbimą. Nebraukite ir labai praktiška. Naudokitės "NAUJIENŲ" Smulkiuosius Skelbimus! Tel. CANAL 8500

CLASSIFIED ADS.

BUSINESS CHANCES

CKTAIL BAR — Berwyne.
 i iņrengtas. Išdirbtas biznis
 gaivios kryžkelės. Greitam
 vimui kaina žema.
 2520, 1739 So. Halsted St.

VERNA PARDAVIMUI. Ne-
viena išlaikyti. Abu vaikai
oj. 4758 So. Damen Ave.

PARDAVIMUI GROSERIŲ krau-
Gėrai išdirba krautuvė,
pinė vieta. Elektrišinis apšal-
s. 3001 So. Emerald Ave.

RSIDUODA GROSERNĒ ir
nē 5601 So. Laflin Stret. Biz-
nerai īšdirbtas. Elektriķinē re-
racija.

DUODU DUONOS KEPYKLA
namu arba viena biznį, su
os lišu terminali, kaip ilgai no-
34 metus dariau paešminga
dabar pasenau, noriu poilsio.
kas norės, išmokinsiu ir pri-
nsiu to amato.
rintieji pirkti ar renduoti, at-
kiti į savininką:
LUDWIK GOTOWTT,
Emerald Ave., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 4959

RSIDUODA BUČERNĖ ir gro-
t. Biznis geras, išdirbtas per
netus. Pardavimo priežastį pa-
e ant vietos. 2201 W. 21 Pl.

**EXTRA
PARDAVIMUI 2
BUČERNĖS.**

rojų biznio vietoj, biz-
nis senas ir geras.

verstas par duoti
s turiau 3 biznius, ne-
galiau apsidrėbt.

arduosiu greit ir pi
tai arba mainysiu i
ma arba automobili

Atsišaukite tuojau,
31 S. HALSTED ST

REAL ESTATE FOR SALE
Namaj-Zemē Pardavimui

UKSINĒ PROGA sidabriniai
kais porai. Išdirbtas biznis, su
dās iš tavernos ir restoranc

parenduoti. 17 furnišuoti
barių. Visi užimti. 6 kambari
tmentas, 2 aukštų muro na
štymu apšildomas, stokeris
00 metinių pajamų. Kain
500. Grand Crossing apylinkė
ninkas PLAZA 4464.

ERKAM, parduodam ir mainom
us, lotus, farmas ir bižnūs
me didelį pasirinkimą namu
ti už cash arba mainais. Norint
ti ar mainyti, dėl greitesnio pa
avimo šaukite:

CUL M. SMITH & CO
REAL ESTATE — LOANS—
INSURANCE
631 S. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1901.

ARDAVIMUI 3 FLATŲ mu.
7 kambariai. Štymo šiluma

erni refrigeracija, arku durys
lo trimas, puikiam stovy, gera
ikomas. Metinēs pajamos \$1,
Kaina \$7,000.
5741 Princeton Ave.
Englewood 1025.

WHOLESALE FURNITURE
kandai ir Itaisai Pardavimai
MOKEDAMAS CASH—

Prakandus, sutaupysi nuo 40% iki 60%. Mes pristatome bile kuriamis ir rašykite dėl daugiausia. Vieni tik nacionaliai. Vieni daiktai randasi pas mus.

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS

ISMOKIT UŽDIRBTI
Electric and Gas Welding.
Mokės jum daugiau pinigų.
Sunaudokit savo liuoslaikį.

Mokėkit laikui begant.
NEREIKIA KONTRAKTO
PASIRAŠYTI,
gva išmokyti pagal naują mūsų
metodą.
am dienomis, naktimis – šeštojo

atlatankykit musų mokyklą.
INDUSTRIAL TRADE SCHOOL
1910 So. Kedzie Ave.
Phone ROCKWELL 7167.

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

P A S K O L O S

GREIT IR PIGIAI
ANT 1-MŪ MORGĖČIU
ėnesiniaiis atmokėjimai
UTUAL FEDERAI

SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
of CHICAGO.

2202 W. Cermak Rd.
J. J. KAZANAUSKAS, Sec.
Assets - virš \$1,000,000.00.

AFL Retail Clerks unijos lokalas 1248, kuris neseniai išmetė savo prezidentą Max Caldwell ir kitus viršininkus, vakar kreipėsi į CIO prašydamas čarterio. Unijos laikini lyderiai pareiškė, kad su AFL viršininkais, net pačiu prezidentu Green "negali susikalbėti."